

IGNATIANUM

PÓŁROCZNIK AKADEMII IGNATIANUM W KRAKOWIE

2/2022(29)

ISSN 1899-8860

W NUMERZE:

CZAS
PODSUMOWANIA
S. 8

RAZEM MOŻEMY BARDZO DUŻO –
ROZMOWA Z NOWYM REKTOREM JM
KS. DR. HAB. TOMASZEM HOMĄ SJ,
PROF. AIK
S. 11

AIK SYGNATARIUSZEM
SPOŁECZNEJ
ODPOWIEDZIALNOŚCI
UCZELNI
S. 18

PROFESJONALNE
SZKOLENIA
ORAZ
WARSZTATY
DLA STUDENTÓW

ZAPRASZAMY

REALIZACJA W RAMACH
PROGRAMU
POWR. 2019–2023

szczegóły na naszej
stronie www oraz FB

Od redakcji

Nowy rok akademicki to czas zmian dla naszej Uczelni. Wyrażamy wdzięczność za lata pracy na stanowisku Rektora AIK JM Księdzu Rektorowi prof. dr. hab. Józefowi Bremerowi SJ, który zakończył swoją kadencję. Słowa podziękowania kierujemy również w stronę Prorektorów i Dziekanów pełniących wspomniane funkcje w latach 2014–2022. Witamy JM Księdza Rektora dr. hab. Tomasza Homę SJ, prof. AIK oraz pozostałe władze. Życzymy, aby realizując misję naszej Uczelni, czas sprawowania tak odpowiedzialnych funkcji stał się czasem dalszego rozwoju i wzrostu znaczenia naszej Alma Mater.

TOŻSAMOŚĆ UCZELNI

Jezuici dla kultury, nauki, edukacji i religii / *Anna Królikowska, Beata Topij-Stempińska* 4

ORGANIZACJA UCZELNI

Fotograficzne wspomnienia z kadencji JM ks. prof. dr. hab. Józefa Bremera SJ 6

Czas podsumowania / *Wywiad Barbary Gajdy-Kocjan z ks. Józefem Bremerem SJ* 8

Razem możemy bardzo dużo! / *Wywiad Tomasza Konturka z ks. Tomaszem Homą SJ* 11

Kids Lab for Sustainability – projekt Erasmus Plus / *Barbara Surma, Irmina Rostek* 14

AIK sygnatariuszem Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni / *Jarosław Kucharski* 18

Kierunek Horyzont Europa / *Maria Marta Urlińska* 20

Historia dzieje się! / *Paweł F. Nowakowski* 22

Porozumienie na rzecz wspierania innowacji poprzez Program Erasmus+ / *Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji* 24

ŻYCIE UCZELNI

Msza św. w intencji społeczności AIK / *Tomasz Konturek* 24

Konferencja Rektorów Uczelni Pedagogicznych / *ks. Bogdan Stańkowski* 26

EduHub – innowacyjny pomysł na pomoc młodym uchodźcom z Ukrainy / *Artur Wołek, Joanna Warecka* 28

Polski 4UA – Centrum Edukacji i Integracji / *Tomasz Konturek* 28

Wykład Profesor Barbary Wheeler – eksperta muzykoterapii / *Redakcja „Ignatianum”* 29

Konkurs dyrygencki „La Maestra 2022” / *Redakcja „Ignatianum”* 29

Instytut Filozofii przyciąga słuchaczy! / *Magdalena Kozak* 30

Jak rzetelnie myśleć i argumentować? / *Jakub Pruś* 30

Rakefellerowicze Ignatianum po raz drugi / *Marek Liszka* 32

Święto Uczelni / *Redakcja „Ignatianum”* 32

Uroczystość wręczenia Nagrody im. ks. Stanisława Musiała SJ / *Klub Chrześcijan i Żydów „Przymierze”* 34

Spis treści

IGNATIANUM

PÓŁROCZNIK AKADEMII
IGNATIANUM W KRAKOWIE

2/2022 (29)
ISSN 1899-8860

Pismo ukazuje się od 2008 roku
za zgodą Rektora Akademii
Ignatianum w Krakowie

Redakcja: **Biurom Promocji Akademii
Ignatianum w Krakowie**
Korekta: **Biurom Promocji**
Skład: **Bartosz Kuzak,
Magdalena Małecka-Kuzak**
Okładka: **Insignia rektorskie;
fot. Biurom Promocji**

Wydawca
AKADEMIA IGNATIANUM W KRAKOWIE
ul. Kopernika 26, 31-501 Kraków
tel. centrala – 12 39 99 500, fax: 123 999 501
REGON: 357244777
NIP: 676-16-87-491
Konto bankowe: Alior Bank SA
94 2490 0005 0000 4600 9871 1366

Nakład: 300 sztuk

Jezuici dla kultury, nauki, edukacji i religii

dr hab. Anna **Królikowska**, prof. AIK – Dziekan Wydziału Pedagogicznego AIK
dr hab. Beata **Topij-Stempińska**, prof. AIK – Prorektor ds. Nauki

Rok 2022 to dla zakonu jezuitów seria ważnych jubileuszy: 400. rocznica kanonizacji (1622) Ignacego Loyoli (założyciela Towarzystwa Jezusowego) i Franciszka Ksawerego (Apostoła Indii, Chin i Japonii); 365. rocznica męczeńskiej śmierci (1657) Andrzeja Boboli (jezuity i patrona Polski); 425. rocznica śmierci (1597) ks. Jakuba Wujka (pisarza religijnego, tłumacza Biblii na język polski) oraz 410. rocznica śmierci (1612) ks. Piotra Skargi (pisarza, kaznodziei). Te liczne jubileusze stały się okazją do zorganizowania przez Instytut De Republica we współpracy z Instytutem Historii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego ogólnopolskiej konferencji naukowej pt. „Jezuici: nauka i nauczanie, sztuka, kultura, duchowość”. Konferencja odbyła się w dniach 6-8 lipca 2022 roku w Serocku, w malowniczym otoczeniu mazowieckiej przyrody, w miejscu, gdzie Bug wpada do Narwi.

Trzydniowe wydarzenie zgromadziło naukowców badających dzieje zakonu założonego przez Ignacego Loyolę, reprezentujących różne ośrodki naukowe kraju: Warszawę, Poznań, Kraków, Lublin, Opole, Słupsk, Toruń, Katowice oraz Wrocław. Program konferencji został ułożony w kilka paneli, a każdy z nich stanowił odrębne pole zaangażowania

zakonu, którego działalność i spuścizna na stałe wpisały się w dzieje naszego kraju. Jak podkreślił w mowie powitalnej, skierowanej do uczestników konferencji, dyrektor Instytutu De Republica dr hab. Bogumił Szmulik, prof. ucz., „polska historia zakonu założonego przez św. Ignacego Loyolę, a zatwierdzonego przez papieża Pawła III w 1540 roku, to w dużej mierze po prostu historia naszego kraju, kreślona nieprzerwanie od 1564 roku, kiedy to biskup warmiński – Stanisław Hozjusz – sprowadził zakon na nasze ziemie”. Ta historia wybrzmiała w trzech pierwszych panelach, poprzedzonych erudycyjnym wykładem wprowadzającym ks. dr. hab. Stanisława Cieślaka SJ, prof. AIK pt.: *Wkład jezuitów do nauki i kultury narodowej*. Paneliści natomiast przywołali ważne postaci oraz osiągnięcia jezuitów na polu nauki i edukacji w okresie przedkasacyjnym. Wspomniano zasługi Piotra Skargi, Jakuba Wujka i św. Andrzeja Boboli (dr hab. Andrzej Paweł Bieś SJ, prof. AIK). Ks. dr hab. Tomasz Homa SJ, prof. AIK zaprezentował problematykę mądrości w *Kazaniach sejmowych* Piotra Skargi. Z jego analizy wyłonił się portret własny polskich elit społecznych i politycznych końca XVI wieku, który z powodzeniem można nałożyć na współczesne elity popołniające te

Konferencja zgromadziła naukowców badających dzieje zakonu założonego przez Ignacego Loyolę z różnych ośrodków naukowych kraju; fot. Instytut De Republica / Marek Antoszkiewicz

Dr hab. Beata Topij-Stempińska, prof. AIK zaprezentowała model nauczyciela – naukowca w pracy edukacyjnej jezuitów w XIX i XX wieku; fot. Instytut De Republica / Marek Antoszkiewicz

same grzechy przeciw mądrości. Przywołano również wybitnych polskich jezuitów XX wieku (ks. dr hab. Dominik Zamiatła, prof. UKSW), w tym także krakowskich (ks. prof. dr hab. Józef Marecki). Przykład współpracy jezuitów z biskupami zaprezentował organizator wydarzenia ks. prof. dr hab. Waldemar Graczyk (UKSW) w referacie *Biskupi płoccy a jezuiti na Mazowszu w epoce nowożytnej*. Jeden z paneli w całości został poświęcony XX wiekowi i działalności jezuitów w zderzeniu z aparatem represji komunistycznych. Wykłady przedstawiające misje wschodnie jezuitów w ocenie komunistów polskich i sowieckich w XX wieku czy ich inwigilację w okresie PRL wygłosili naukowcy na co dzień związani z Instytutem Pamięci Narodowej, między innymi dr hab. Jan Szumski, prof. IH PAN, dr Paweł Libera oraz dr hab. Rafał Łatka.

Kolejne panele dotyczyły kształcenia i wychowania. Badacze zaprezentowali między innymi nauczanie w kolegiach jezuitów doby staropolskiej w aspekcie historiograficznym (dr hab. Radosław Lolo (AFiB Vistula Warszawa), wkład jezuitów w potrydenckie kształcenie duchowieństwa w Polsce (ks. prof. dr hab. Roland Prejs (KUL), wychowanie patriotyczne w prowadzonych przez zakon szkołach w Polsce od XVI do XX wieku (dr hab. Anna Królikowska, prof. AIK) czy model nauczyciela – naukowca w pracy edukacyjnej jezuitów w XIX i XX wieku (dr hab. Beata Topij-Stempińska, prof. AIK). W części poświęconej duchowości, ks. dr hab. Waław Królikowski SJ przedstawił charakterystyczne rysy duchowości ignacjańskiej, zaś prof. dr hab. Anna Pobóg-Lenartowicz przeanalizowała zjawisko kultu maryjnego u jezuitów śląskich w czasach nowożytnych. W panelach poświęconych książce (prof. dr hab. Jolanta M. Marszalska z UKSW oraz zespół bibliologów z Uniwersytetu w Poznaniu pod kierunkiem dr hab. Piotra Pokory, prof. UAM) i sztuce (naukowcy

z KUL i UPJPII) przybliżono wkład jezuitów w dziedzictwo kulturowe Polski.

Ostatnia część konferencji, zatytułowana „Jezuici na antypodach świata”, została zdominowana przez naukowców z Ignatianum (dr hab. Janusz Smolucha, prof. AIK, dr Andrzej Wadas, dr Paweł Nowakowski, dr Łukasz Burkiewicz) i w całości poświęcona najważniejszym dziełom Tomasa Szpota Dunina, z których można było poznać między innymi wczesne kontakty dyplomatyczne między Wielkim Księstwem Moskiewskim a Chinami czy kulturową i cywilizacyjną rolę szlaków komunikacyjnych z Azji Mniejszej do Chin.

Każdy panel kończył się ożywioną dyskusją, przedłużającą się w kularach i podczas wspólnych posiłków. Organizatorzy stworzyli bardzo dobrą przestrzeń dla refleksji i wymiany myśli.

Jest rzeczą jasną, że podczas jednej konferencji nie sposób zaprezentować wszystkich osiągnięć zakonu. Jednak już ten pobieżny przegląd podejmowanych wątków pozwala uzmysłwić sobie ogromny wkład jezuitów do nauki, kultury, edukacji, duchowości na przestrzeni wielu stuleci ich działalności na ziemiach polskich, zgodnie z pierwotną misją założyciela, aby służyć innym, być dla innych. Dziś jezuiti z powodzeniem kontynuują tę misję na różnych polach aktywności, które wyznacza współczesność.

Ks. dr hab. Stanisław Cieślak SJ, prof. AIK wygłosił wykład pt.: „Wkład jezuitów do nauki i kultury narodowej”; fot. Instytut De Republica / Marek Antoszkiewicz

Fotograficzne wspomnienia z kadencji JM Księdza Rektora prof. dr. hab. **Józefa Bremera SJ**

Czas podsumowania

Dobiegła końca druga kadencja na stanowisku Rektora ks. prof. dr. hab. Józefa Bremera SJ. O zrealizowanych w trakcie jej trwania zadaniach, najważniejszych wydarzeniach, a także planach na przyszłość z Księdzem Rektorem rozmawia mgr Barbara Gajda-Kocjan.

Barbara Gajda-Kocjan: Szanowny Księżo Rektorze, upłynęła druga kadencja na stanowisku Rektora. Jak podsumowałby Ksiądz Profesor miniony czas? Jakie główne zadania udało się zrealizować Uczelni w tym okresie?

Ks. prof. dr hab. Józef Bremer SJ: Wybrane zadania, przed którymi stanęła nasza Uczelnia, można podzielić na wewnętrzne i zewnętrzne. Zadania wewnętrzne to przygotowanie pięciu dyscyplin do ewaluacji jakości działalności naukowej, intensywne przeprowadzenie procesu cyfryzacji Uczelni, prace związane z nabyciem oraz przygotowaniem do uruchomienia budynku dydaktycznego przy ul. Kopernika 15c. Zadania zewnętrzne to wprowadzanie w życie Ustawy 2.0 (Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce), a także zmiana statusu prawnego uczelni z kościelnej na uczelnię katolicką. Kościelnym w sensie kanonicznym pozostaje jedynie Instytut Filozofii, na którym studiują studenci świeccy i nasi jezuicki klerycy. Przez ostatnie dwa lata realizacja tych zadań odbywała się w warunkach epidemii koronawirusa SARS-CoV-2. Zarówno zadania zewnętrzne, jak i te wewnętrzne udało się w dużej mierze zrealizować dzięki ogromnemu zaangażowaniu ze strony pracowników naukowych i administracyjnych, a także dzięki dużej otwartości oraz wyrozumiałości naszych studentów i doktorantów. Tak rozumiane zadania przekładały się na szereg mniejszych działań. W przypadku ewaluacji chociażby na realizację osiągnięć, które zgłosiliśmy w ramach kryterium drugiego (Efekty finansowe badań naukowych i prac rozwojowych) oraz kryterium trzeciego (Wpływ działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki).

BGK: Niewątpliwie Akademia Ignatianum w Krakowie to już inna Uczelnia niż ta sprzed ośmiu lat. Które osiągnięcia, zmiany, przeobrażenia, uważa Ksiądz Rektor za najważniejsze, najbardziej trwale? Czy zarządzając Ignatianum miał Ksiądz Profesor przed oczami funkcjonowanie innych uczelni?

JB: Trudno jakieś przeobrażenie czy zmianę w danym obszarze uznać za najważniejsze osiągnięcie, gdyż przez ostatnie osiem lat zmieniało się wspomniane otoczenie zewnętrzne Uczelni, zmieniały się warunki funkcjonowania oraz osoby na stanowiskach uczelnianych. W zarządzaniu Uczelnią wzorem dla mnie były uczelnie łączące wysokiej jakości edukację z prowadzeniem badań naukowych na najwyższym, światowym poziomie. Należą do nich Uniwersytet Ludwika Maksymiliana w Monachium, na którym swego czasu przez trzy lata byłem zaimmatrykulowany oraz Uniwersytet Jagielloński, gdzie przez kilka lat pracowałem na pełnym drugim etacie jako kierownik Zakładu Kognitywistyki. Często zasięgałem także rady na innych uczelniach, np. na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie, Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie, Uniwersytecie Jana Pawła II w Krakowie czy na Politechnice Śląskiej w Gliwicach – mojej macierzystej uczelni.

Za wielkie osiągnięcie Ignatianum uważam, że nasi pracownicy naukowcy zaczęli publikować w renomowanych czasopismach naukowych – krajowych i zagranicznych, a także to, że pozyskują granty z Narodowego Centrum Nauki, z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój oraz granty ministerialne. Osiem lat temu w Ignatianum mieliśmy dwa projekty naukowe, a obecnie, choćby tylko w latach 2019–2021, zrealizowano łącznie 30 projektów (naukowych i innych). Jesteśmy niewielką Uczelnią, a wydajemy osiem wysoko punktowanych czasopism i prowadzimy dobrze oceniane Wydawnictwo Naukowe, które wydaje również książki autorów zewnętrznych.

Dzięki uzyskanym kategoriom w wynikach ewaluacji mamy uprawnienia do doktoryzowania i habilitowania w pięciu dyscyplinach..

Mówiąc o kształceniu studentów, widzę jak oprócz solidnego przekazywania wiedzy istotne jest zaangażowanie w wolontariat czy choćby aktywność w kołach naukowych. To wszystko

wyzwała kreatywność, pozwala na indywidualny rozwój, ułatwia odnajdywanie się na rynku pracy zawodowej. Cieszy mnie to, że nasi studenci mogą korzystać z tego typu możliwości.

Była i ważna jest dla mnie szeroka współpraca międzynarodowa. Za sukces uważam coraz większy udział naszych studentów w wyjazdach na uczelnie zagraniczne w ramach programu Erasmus, a także rosnącą liczbę studentów przyjeżdżających do nas. Tak samo cieszy mnie międzynarodowa wymiana naszych pracowników naukowych i administracyjnych oraz ich udział w programach badawczych realizowanych we współpracy z naszymi uczelniami partnerskimi. Przed nowymi władzami jest na tym polu jeszcze dużo do zrobienia, chociażby o wiele bardziej można wykorzystać to, że Ignatianum należy do Międzynarodowego Stowarzyszenia Uniwersytetów Jezuickich (IAJU) oraz do Europejskiej Federacji Uniwersytetów Katolickich (FUCE).

Wspomniany przeze mnie Uniwersytet Ludwika Maksymiliana w Monachium był już pod koniec lat 90. minionego stulecia wysoce scyfryzowany; biblioteka cyfrowa z dostępem do wielu baz, elektroniczny obieg dokumentów, w administracji pracowało niewiele osób. Naprawdę wielkim sukcesem jest to, że w ostatnich latach udało się w Ignatianum wdrożyć nowoczesne, sprzężone ze sobą systemy, jak chociażby USOS, Teta, Koliber. Usprawniają one pracę prorektorów, dziekanów i dyrektorów instytutów, kanclerza, pracę w Dziale Księgowo-Finansowym, Dziale Kadr, Kancelarii, Rektoracie, Biurze Projektów, Biurze Współpracy Międzynarodowej, w pionie administracyjnym, sekretariatach wydziałowych, w Centrum Obsługi Studentów, Dziale Nauczania, Biurze Promocji, Wydawnictwie Naukowym, w redakcjach czasopism, sekretariacie Szkoły Doktorskiej, w Biurze Zamówień Publicznych i w Akademickim Biurze Karier. Wspomniana cyfryzacja była możliwa dzięki wielkiemu zaangażowaniu naszych pracowników i owocnej współpracy z firmami zewnętrznymi, w tym obsługującej nas firmie informatycznej IT-Minds. Nie wszystko udało się zapiąć na ostatni guzik, stąd zadania przed władzami uczelni.

W minionych latach pozyskaliśmy kilka pomieszczeń z Wydawnictwa WAM i z Kolegium Księży Jezuitów, co jednak w niewielkim stopniu rozwiązało nasze problemy z brakiem wystarczającej liczby pomieszczeń. Dwa lata temu zakupiliśmy duży budynek przy ul. Kopernika 15c. Mamy nadzieję, że jego oddanie do użytku radykalnie poprawi sytuację lokalową Ignatianum. Na chwilę

obecną nadal kilka katedr mieści się w jednym pomieszczeniu, doskwiera brak sal na laboratoria czy pracownie specjalistyczne.

W tych i w innych działaniach byliśmy wspierani zarówno przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, jak i później przez Ministerstwo Edukacji i Nauki oraz przez Prowincję Polski Południowej Towarzystwa Jezusowego.

Chciałbym zauważyć, że niektórzy z naszych pracowników i studentów ubolewają, iż w wyniku procesu cyfryzacji Uczelni czy powstawania nowych jednostek administracyjnych znika międzypersonalna, „domowa atmosfera”, jaka wcześniej panowała u nas. Nowa władza stanie wobec pytania: co należy zrobić, aby zachować równowagę pomiędzy dążeniem do nowoczesności a tym, co nazywamy tradycją, jaka jest obecna w każdej uczelni? W jaki sposób ten w miarę wymierny postęp i rozwój – nowe programy komputerowe, rozwój infrastruktury – przełożyć na podniesienie kultury i jakości pracy naukowej oraz dydaktycznej, na szukanie nowych, lepszych rozwiązań. Osobiście uważam za wielki sukces wszystkich naszych pracowników, że wymienione powyżej przekształcenia, a także wiele innych, o których tutaj nie wspomniałem, udało się w poprzednich latach urzeczywistnić – chociaż z pewnością nie w 100 procentach.

Ks. prof. dr hab. Józef Bremer SJ, Rektor Akademii Ignatianum w Krakowie w latach 2014–2022; fot. Archiwum AIK

BGK: Przez te minione osiem lat uczestniczył Ksiądz Rektor w wielu wydarzeniach. Ostatni rok to dwie ważne dla Ignatianum rocznice: 90-lecie powołania Wydziału Filozoficznego Towarzystwa Jezusowego i obchody Roku Ignacjańskiego. Które z wydarzeń utkwiły w pamięci Księdza Profesora?

JB: Ojciec General w liście z 27 września 2019 roku zapowiadającym Rok Ignacjański napisał: „*Pragnę, aby centrum naszego zainteresowania podczas tego Roku Ignacjańskiego stanowiło wezwanie do tego, żebyśmy – czerpiąc inspirację z osobistego doświadczenia Ignacego – pozwolili Panu Bogu dokonać naszego nawrócenia*”. Każde nawrócenie jest oczywiście sprawą osobistą, ale w przypadku Ignatianum nawrócenie to także zmiana perspektywy spojrzenia na życie we wspólnocie akademickiej, to szukanie nowych rozwiązań w konkretnych sytuacjach zewnętrznych i wewnętrznych, to również wytyczanie nowych, ambitnych celów w duchu jezuickiego magis (tzn. więcej, lepiej). Jednym z nich może być konsekwentne dążenie do przekształcenia Akademii Ignatianum w Krakowie w uniwersytet przymiotnikowy.

W 1932 roku Wydział Filozoficzny Towarzystwa Jezusowego w Krakowie otrzymał od Kongregacji ds. Seminariów i Uniwersytetów prawa kościelne do nadawania stopnia licencjatu kościelnego dla studiujących na nim jezuitów. Zmiany polityczne w naszym kraju umożliwiły w roku 1991 przyjmowanie na studia osób świeckich, a poprzez kolejne przekształcenia ówczesnego Wydziału powstała Akademia Ignatianum w Krakowie. Nawiązanie do 90-letniej tradycji, w tym do licznych osiągnięć byłych pracowników uczelni, rektorów, dziekanów Ignatianum zobowiązuje i motywuje zarówno do pracy na polu naukowym, jak i dydaktycznym.

Ważnym wydarzeniem było odsłonięcie 8 listopada 2019 roku tablicy upamiętniającej 80. rocznicę aresztowania przez władze okupacyjne 25 jezuitów z kolegium krakowskiego przy ul. Kopernika 26. Niemiecka akcja z 10 listopada 1939 roku była częścią działań skierowanych przeciwko polskiej inteligencji. Kilku aresztowanych wówczas współbraci było studentami ówczesnego Wydziału Filozoficznego.

BGK: Księżu Rektorze, stoimy u progu nowego roku akademickiego. Jakie wskazówki przekazałby Ksiądz nowym Władzom? Jakie życzenia skierowałby Ksiądz Profesor do studentów, pracowników i czytelników „Ignatianum”?

JB: Nowe władze znają dobrze uczelnię, jej silne i słabe strony. Pracują przecież tutaj od wielu lat,

stąd nie widzę konieczności udzielania im jakichś specjalnych wskazówek. Jednym z istotnych zadań, przed jakim staną, będzie rzetelne przyjrzenie się potencjałowi Ignatianum i określenie nowej misji oraz strategii Uczelni. Z pewnością podejmą decyzję, czy ma to być strategia długofalowa czy raczej krótkofalowa, chociażby ze względu na zmieniającą się sytuację zewnętrzną: groźba powrotu pandemii koronawirusa, wojna za naszą wschodnią granicą, rosnąca inflacja, niż demograficzny, krytyka Kościoła na świecie i w Polsce, zbliżające się wybory parlamentarne itp.

Życzę nowym Władzom, Pracownikom naukowym i administracyjnym, Studentom i Studentkom, Doktorantom i Doktorantkom – aby wobec tych lub podobnych wyzwań nie tracili ducha, nie ulegali pokusom zniechęcenia, ale z chrześcijańską nadzieją rozeznawali, szukali dobrych rozwiązań, wiedząc, że nie wszystko zależy od nas. Wierzmy bowiem, że wspomaga nas dobry i miłosierny Bóg. W tworzeniu strategii pomocne mogą się okazać inspiracje płynące z uprawianej na naszej Uczelni pedagogiki ignacjańskiej. Podkreśla się w niej chociażby, że cechą każdej uczelni jezuickiej, oprócz prowadzenia badań naukowych i wysokiej jakości kształcenia, jest otwarcie na sprawę Kościoła i na kwestie społeczne.

BGK: A czego my, jako społeczność Ignatianum, dziękując za minione lata, możemy Księdzu Rektorowi życzyć?

JB: Lata poświęcone zarządzaniu Uczelnią, czyli lata pracy administracyjnej, byłyby mnie nieco z rytmu pracy naukowej, do którego chciałbym w miarę możliwości i sił powrócić. Myślę o realizacji interdyscyplinarnych projektów naukowych z zakresu kognitywistyki oraz o projektach związanych z filozofią Ludwiga Wittgensteina – tutaj punkt ciężkości chciałbym położyć na jego rozumieniu kultury i filozofii jako terapii. Chciałbym, o ile Apostoł Jakub Większy, patron pielgrzymów i warunki zewnętrzne na to pozwolą, wyruszyć po raz drugi na jeden z hiszpańskich szlaków prowadzących do Santiago de Compostela.

BGK: Życząc owocnej realizacji tych zamierzeń, dziękuję Księdzu Rektorowi za rozmowę.

JB: To ja Pani, Pani Barbaro, dziękuję za jej przygotowanie i zadawanie skłaniających do refleksji pytań.

Razem możemy bardzo dużo!

„Jestem bardzo dumny, że przez najbliższe lata będę mógł przewodzić takiej niezwyklej społeczności osób” – podkreśla ks. dr hab. Tomasz Homa SJ, prof. AIK, nowy Rektor Akademii Ignatianum w Krakowie. O celach i wyzwaniach jakie stawia sobie u progu pierwszej kadencji, współpracy z innymi jezuitckimi uczelniami oraz ośrodkami akademickimi nie tylko w kraju, ale także o tym, czego możemy uczyć się od Patrona Uczelni – św. Ignacego Loyoli i dlaczego warto marzyć, z Jego Magnificencją Księdzem Rektorem rozmawia mgr Tomasz Konturek.

Tomasz Konturek: Magnificencjo Księżu Rektore, 1 września objął Ksiądz Profesor stanowisko Rektora Ignatianum. Wcześniej przez 8 lat kierował Ksiądz Wydziałem Filozoficznym AIK. Kim jest nowy Rektor Ignatianum?

Ks. dr hab. Tomasz Homa SJ, prof. AIK: Kim jestem? Jestem jezuitą, który w 1978 roku wstąpił do zakonu jezuitów. Studia odbyłem trochę podróżując po Europie, tzn. podstawowe studia z filozofii w Krakowie na naszym Wydziale Filozoficznym, studia z teologii w Neapolu we Włoszech, studia specjalistyczne w Rzymie, a potem jeszcze częściowo w Monachium w Niemczech. Wędrowałem po różnych ośrodkach akademickich Europy, które doprowadziły mnie ostatecznie tutaj. Jako anegdotę opowiadam, że pracując na godziny zlecone na Ignatianum zostałem w 2005 roku poproszony o trzymiesięczne zastępstwo polegające na wdrożeniu uzyskanego w czerwcu owego roku, pozwolenia na otworzenie kierunku kulturoznawstwo. Tak z tych 3 miesięcy zrobiło się ponad 15 lat. Cały czas trwa ten okres trzymiesięczny chwilowego zaopiekowania się jednym z nowych dzieł, wtedy, Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum” w Krakowie.

Kim jestem? Z wykształcenia filozofem. Staram się na co dzień mierzyć z zagadnieniami z obszaru filozofii społecznej i politycznej. Są to dziedziny, którymi aktualnie szczególnie się interesuję. Jednak nie tyle problematyka historii idei jest mi bliska, ile raczej rzeczywistość, w której żyjemy i jej wyzwania. Należą do niej m.in. sprawy dotyczące Unii Europejskiej, jej założeń ideowych,

Ks. dr hab. Tomasz Homa SJ, prof. AIK, Dziekan Wydziału Filozoficznego AIK w latach 2014–2022, obecnie Rektor Akademii Ignatianum w Krakowie; fot. Piotr Szałański

zagadnienia wspólnotowości, obywatelskości, dobra wspólnego i interesu, kwestie rozwiązań systemowych, które są przyjęte w traktatach unijnych. To jest mój dzisiejszy szczególnie mnie interesujący obszar badań. Nie stronię również od podejmowania tematów z obszaru egzystencjalizmu, zwłaszcza tego prezentowanego przez Søreną Kierkegaarda.

TK: Księżo Rektorze, jesteśmy u progu rozpoczęcia pierwszej kadencji Księdza Profesora na stanowisku Rektora Ignatianum. Jakie cele stawia sobie Ksiądz Profesor na najbliższe lata? Przed jakimi wyzwaniami staje Uczelnia?

TH: Chciałbym kontynuować z jednej strony te prace, które zostały podjęte, a które zmierzają do rozwoju Akademii, do przekształcenia Ignatianum w Uniwersytet. Oznacza to konkretnie rozwój Ignatianum pod względem dziedzin nauki, w których chcemy być obecni. Ustawa o szkolnictwie wyższym określa, jakie wymagania musi spełnić uczelnia, aby mogła posiadać status uniwersytetu; musi mieć uprawnienia do doktoryzowania, w co najmniej trzech dziedzinach. Dziś Ignatianum posiada uprawnienia do doktoryzowania w naukach humanistycznych i naukach społecznych. Przed nami refleksja i postanowienie, w jaką dziedzinę chcielibyśmy wejść. Dotychczas nie zapadła żadna decyzja, ale była brana pod uwagę dziedzina nauk o sztuce lub nauk o zdrowiu, kiedy to na Wydziale Zamiejscowym w Mysłowicach planowaliśmy uruchomić kierunek pielęgniarstwo. Oba te kierunki myślenia są tymi, nad którymi warto się zastanowić i podjąć ostateczną decyzję. Stać się uniwersytetem to nie tylko wejść w nową dziedzinę nauki, to również budowanie zaplecza, a co najważniejsze zespołu, który będzie w stanie uzyskać kategorię dającą uprawnienia do doktoryzowania i habilitowania. Jest to więc najważniejsze wyzwanie, przed którym stoi Ignatianum, jeżeli chcemy, a podkreślam, że chcemy, rozwijać się przekształcając w uniwersytet.

Równie ważną sprawą jest nasz potencjał naukowy i dydaktyczny. Wyniki ewaluacji pozwalają nam przeanalizować tę kwestię, pod kątem naszej ambicji bycia uniwersytetem i w związku z tym rozwijania kadry naukowej i kadry dydaktycznej. Poziom naszego kształcenia, prowadzonych badań i kadry jest dziś wysoki, niemniej możemy „więcej” i to „więcej” jest w zasięgu naszych możliwości.

Nie mniej ważnym wyzwaniem na najbliższe lata jest dalszy rozwój kompetencji e-informacyjnych wszystkich rodzajów kadr, mianowicie administracyjnych, dydaktycznych i dydaktyczno-badawczych. Mamy dzisiaj wdrażanych 9 systemów obejmujących właściwie wszystkie obszary funkcjonowania Ignatianum. Chcemy, aby Uczelnia stała się uczelnią nowoczesną cyfrowo i bardzo dużo w tej kwestii zostało już zrobione przez Władzę poprzedniej kadencji. Jesteśmy na etapie zaawansowanego wdrażania tych systemów, ale do zakończenia go potrzeba jeszcze trochę czasu

i wspólnego zaangażowania całej naszej Wspólnoty. Wdrażane systemy potrzebują bowiem jeszcze „szlifów”, a to wymaga czasu. Zaś kadra naukowa, dydaktyczna i administracyjna stoi przed koniecznością nabycia lub poszerzenia kompetencji i umiejętności w celu optymalnego wykorzystania potencjału tych programów. To zaś oznacza z jednej strony potrzebę daleko idącej współpracy pomiędzy nami wszystkimi, wzajemnego zrozumienia, cierpliwości i wspierania się w uczeniu się używania tych narzędzi. Natomiast z drugiej strony fakt ten wiąże się dzisiaj niewątpliwie z dodatkowym obciążeniem nas wszystkich. Stąd też bardzo dziękuję za ten ogrom zaangażowania, które już ma miejsce. Liczę na to, że wdrażane programy staną się narzędziami, które będą dla nas pomocne, aczkolwiek aby tak się stało czeka nas wszystkich jeszcze trochę znojnej drogi do przebycia.

Kolejnym wyzwaniem i celem, w którego realizacji już uczestniczymy, jest podniesienie standardów i komfortu naszej pracy pod względem lokalowym i logistycznym. Tutaj szczególnie ważnym elementem jest adaptacja budynku „wysokiego” przy ul. Kopernika 15c do potrzeb Uczelni. Za nami już prace wyburzeniowe, ale przed nami jeszcze sporo do zrobienia. Są to prace projektowe, zgodnie ze zgłoszonym wcześniej przez wszystkie Instytuty zapotrzebowaniem lokalowym i funkcjonalnym, a następnie prace budowlane wewnątrz całego obiektu oraz profesjonalne wyposażenie laboratoriów, pracowni, sal wykładowych i stref komfortu. Prognozowane oddanie do użytku tego budynku nastąpi prawdopodobnie nie wcześniej niż za rok. Wierzę, że dobrze go wykorzystamy w realizowaniu misji Ignatianum ku pożytkowi nas wszystkich.

Najbliższe lata to zatem dalszy rozwój Ignatianum pod wieloma względami, zwłaszcza: *jakościowym* – gdy chodzi o naszą kadrę naukowo-badawczo-dydaktyczną, badania i ofertę kierunków studiów; *formalnym* – w zakresie starań o uzyskanie statusu uniwersytetu; *organizacyjno-zarządczym* – jeśli idzie o wdrażaną cyfryzację Uczelni; *lokalowym*, który obejmuje rozbudowę i modernizację bazy dydaktycznej i badawczej Ignatianum, *kooperacyjnym* – tak na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym.

Mamy również do czynienia ze sporymi wyzwaniami: wojna na Ukrainie, galopująca inflacja, pandemia, więc, jeżeli tylko te trzy czynniki weźmiemy pod uwagę, to ukazuje się nam nieprzewidywalność sytuacji, w której dziś się znajdujemy. Odciskają się one na kondycji finansowej państwa i Ministerstwa Edukacji i Nauki, a to również rzutuje na sytuację

Przekazanie władzy JM dr. hab. Tomaszowi Homie SJ przez Wielkiego Wicekanclerza Księdza Prowincjała dr. Jarosława Paszyńskiego SJ;
fot. Archiwum AIK

finansową uczelni w Polsce. Fakty te stanowią poważne wyzwanie także dla naszej Uczelni. Dzięki subwencjom Ministerstwa Edukacji i Nauki około 80% kosztów działalności Ignatianum w skali roku jest finansowane z tego źródła. Jest to niezwykle znacząca pomoc. Niemniej, pozostaje jeszcze 20% kosztów do pokrycia, na które sami musimy znaleźć środki, nie wspominając o wszelkich inwestycjach, jak chociażby tej na Kopernika 15c.

Oznacza to konieczność poszukiwania również innych źródeł finansowania niezbędnych do stabilnego działania Uczelni oraz jej rozwoju, a także umożliwienia wyższego poziomu życia, którego wszyscy pragniemy. Jedną z dróg do osiągnięcia tego jest profesjonalny fundraising. Inną, przykładowo, transfer naszej własnej wiedzy i umiejętności do różnych środowisk. Mamy wiele do zaoferowania... Chciałbym, aby budowane od pewnego już czasu zaplecze badawcze również temu służyło.

To są te niektóre z kwestii ważnych, myśląc o uczelni, bo one nas różnorodnie warunkują, ale nie paraliżują, a zarazem otwierają przed Ignatianum nowe horyzonty i możliwości rozwoju.

TK: Nasza Akademia jest uczelnią specyficzną. Z jednej strony podlegamy przepisom prawa państwowego i ustawie o nauce i szkolnictwie wyższym zwaną popularnie Konstytucją dla nauki. Ze względu na kościelny charakter nasze funkcjonowanie reguluje konstytucja apostołska Papieża Franciszka „Veritatis gaudium” – „Radość prawdy”. Jak zatem w drugiej dekadzie XXI wieku Ignatianum powinno odnaleźć się w środowisku

uczelni wyższych? Mamy również nowy status, który zmienia funkcjonowanie Ignatianum.

TH: Zmiana statusu Uczelni z uczelni kościelnej na uczelnię katolicką, z punktu widzenia polskiego prawa, nic nie zmienia, gdyż polskie prawo nie rozróżnia tych kwestii. W oczach obowiązującego w Polsce prawa jesteśmy uczelnią kościelną, prowadzoną w ramach Kościoła katolickiego przez instytucję również kościelną, którą jest Towarzystwo Jezusowe. Zmianę, o której mowa, odnotowuje wyłącznie prawo kościelne, czyli kanoniczne. W jego rozumieniu nasza Uczelnia ma status uczelni katolickiej a kościelny charakter zachował wyłącznie Instytut Filozofii i prowadzony w jego ramach kierunek, czyli filozofia.

Akademia Ignatianum w Krakowie dobrze odnajduje się w środowisku akademickim zarówno krakowskim, jak i szerzej. Jesteśmy w nim obecni i współtworzymy go na miarę naszych możliwości od dłuższego już czasu. Chcemy w nim również nadal uczestniczyć zarówno rozwijając się, jak i przyczyniając się do jego rozwoju, w duchu wartości, który prezentujemy. Zmiana statusu Ignatianum nie oznacza zmiany jego misji. Tą zaś było i nadal jest poszukiwanie prawdy i wspieranie innych w jej poszukiwaniu. Naszym zadaniem – jak każdego Uniwersytetu w jego klasycznym rozumieniu – jest troszczyć się o prawdę: o jej odkrywanie, zgłębianie i dzielenie się nią z innymi. Dla nas oznacza to zarazem staranie o bycie także miejscem dialogu między ewangelią a kulturą i nauką, co też czynimy metodami, które są właściwe poszczególnym

dyscyplinom, które uprawiamy. Może to brzmieć staroświecko, zwłaszcza w uszach kogoś, kto przeszedł już „dalej”, w świat postprawdy, ale w moim rozumieniu misji naszej Uczelni, to nie postprawda, lecz prawda jest racją jej bycia.

Jak zatem w drugiej dekadzie XXI wieku Ignatianum powinno odnaleźć się w środowisku uczelni wyższych? Jeżeli potrafimy sprostać tej misji a zarazem wyzwaniu bycia wiernymi prawdzie w tym wszystkim, co stanowi przedmiot naszej działalności akademickiej, jako jej poszukiwacze i badacze, to – według mnie – będzie to nasz najbardziej wartościowy wkład w to środowisko. Wkład, który jest dla mnie, ale sądzę, że nie tylko dla mnie, sednem uniwersyteckiego etosu.

TK: Ignatianum należy do światowej sieci jezuickich szkół wyższych, która skupia blisko 200 instytucji. Jak zatem Ignatianum jest lub też powinno być postrzegane na arenie międzynarodowej, również w zakresie naukowym, badawczym i dydaktycznym? Czego jako krakowska jezuicka akademia możemy uczyć się od innych uczelni jezuickich, ale także, co my możemy im zaoferować?

TH: *Jak jesteśmy postrzegani? Sądzę, że zaczynamy budzić coraz większe zainteresowanie wśród*

jezuickich ośrodków akademickich. Wyraża się to w stopniowym przechodzeniu od oczekiwań natury życzeniowej, „że coś razem chcielibyśmy zrobić”, do wspólnych projektów i współpracy. Nie jest to może jeszcze „wiosna” w całej pełni, ale nie są to też jedynie „jaskółki” ją zwiastujące. Współpraca z jezuickimi uniwersytetami w Europie i na Bliskim Wschodzie w ramach Kircher Network, czy z Universidad Loyola w Sewilli, to tylko kilka tego przykładów.

Za dobry prognostyk, gdy chodzi o partnersko rozumiane postrzeganie Ignatianum i oczekiwania względem nas, uważam również wizytę Scotta Hendricksona SJ, odpowiedzialnego za współpracę międzynarodową z Loyola University Chicago, która miała miejsce w czerwcu tego roku. W mojej ocenie była ona bardzo interesująca i, przynajmniej dla mnie, inspirująca. Wiele sobie po niej obiecuję biorąc pod uwagę rozwój Akademii, która przechodzi w tych latach transformację od uczelni dydaktycznej w kierunku uczelni badawczo-dydaktycznej. Chcę kontynuować te wspólne przemyślenia, które przedstawiliśmy sobie w trakcie wizyty. W związku z tym planuję też rewizytę na Loyola University Chicago by tam, gdzie to jest już możliwe, konkretyzować naszą współpracę. Uważam, że jest to niezwykle ważna szansa na

Kids Lab for Sustainability - projekt Erasmus Plus

dr hab. Barbara Surma, prof. AIK – Kierownik Katedry Badań nad Dzieckiem AIK
dr Irmina Rostek – Adiunkt w Katedrze Badań nad Dzieckiem AIK

Fundacja Ignatianum realizuje projekt dofinansowany ze środków europejskich w ramach Programu Unii Europejskiej na lata 2021-2027, Erasmus Plus, Akcja 2-Edukacja Szkolna. Należy podkreślić, że Fundacja Ignatianum jest głównym koordynatorem międzynarodowego projektu.

Wniosek na realizację projektu: Kids Lab for Sustainability – Dziecięce Laboratorium dla zrównoważonego rozwoju został złożony przez dr hab. Barbarę Surmę, prof. AIK, a przygotowany we współpracy z dr Ireną Pulak, dr Irminą Rostek, dr Martyną Szczotką, dr Katarzyną Szewczuk z Katedry Badań nad Dzieckiem oraz dr Dorotą Zdybel z Katedry Dydaktyki i Pedagogiki Szkolnej. Kwota dofinansowania projektu wynosi 262 898 euro. Projekt rozpoczął się 1 stycznia 2021 roku a zakończy się 30 czerwca 2024 roku.

Temat projektu oraz jego założenia zostały opracowane we współpracy z zagranicznymi partnerami z czterech ośrodków. Są to: Fondazione Politecnico di Milano (Włochy); Libera Università Maria Santissima Assunta (Włochy), Universitat Internacional de Catalunya (Hiszpania) oraz Dublin City University (Irlandia). Projekt jest kontynuacją wcześniejszego projektu zatytułowanego Kitchen Lab 4 Kids (<http://kitchenlab4kids.eu/>) dofinansowanego z programu Erasmus Plus oraz projektu: Wsparcie edukatorów wychowania przedszkolnego w zakresie edukacji STEAM, dofinansowanego w ramach: POWR.03.01.00-00-W036/18-00 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (informacje: <https://www.ignatianum.edu.pl/wsparcie-edukatorow-wychowania-przedszkolnego-w-zakresie-edukacji-steam>), które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem wśród nauczycieli przedszkolnych, studentów z Polski i zagranicy, rodziców, nauczycieli akademickich z różnych polskich uczelni oraz specjalistów z Ukrainy, Norwegii, Czech, Słowacji, Białorusi oraz krajów partnerskich. Podczas gdy w poprzednim projekcie popularyzowano idee edukacji STEM

znaczący rozwój Ignatianum w ramach światowej sieci jezuickich uniwersytetów i chcę z niej tak szeroko, jak tylko możliwe, korzystać. Żywię bowiem przekonanie, że dysponujemy dzisiaj realnymi możliwościami by czerpać z dorobku innych szkół jezuickich, ale również w duchu partnerstwa i współpracy dzielić się z nimi swoim własnym. Oczywiście, jesteśmy Uczelnią, która – nie wstydzmy się tego powiedzieć – jest „na dorobku”, budując swój potencjał naukowy i dydaktyczny oraz pozycję. To prawda, ale zarazem jesteśmy Uczelnią, która ma też swoje osiągnięcia zauważane i doceniane przez inne ośrodki akademickie.

Moim marzeniem, jako Rektora Uczelni, jest by Ignatianum stało się ważnym jezuickim centrum badawczym i badawczo-dydaktycznym w Europie Środkowej. Jestem zdania, że dzięki wspaniałej kadrze, którą wspólnie tworzymy, jej wielkiemu zaangażowaniu oraz potencjałowi, jest to możliwe, żeby takim centrum się stać. W zasięgu naszych możliwości jest stanie się swego rodzaju pomostem między doświadczeniem Wschodu i Zachodu. Doświadczeniem zarówno kulturowym, jak i społecznym, ale też w obszarze zagadnień dotyczących społeczeństwa obywatelskiego oraz różnorodności wspólnej nam historii. Marzy mi się, aby Ignatianum stawało się coraz bardziej miejscem

takiego namysłu i wymiany doświadczeń, które wpisują się w pełni w jego misję.

TK: Wspomniał Ksiądz Rektor o tej transformacji, którą Ignatianum przeszło w ostatnich latach, również o tej ważnej zmianie związanej z cyfryzacją uczelni i wprowadzeniem nowych systemów, które mają pomóc nam w pracy, a zarazem doprowadzić do naszego unowocześnienia i podniesienia atrakcyjności. Czy ma Ksiądz Rektor jeszcze w planach na najbliższą kadencję, wdrożenie jakichś zmian i udogodnień, aby Uczelnia funkcjonowała jeszcze lepiej?

TH: W inny sposób widzi się uczelnię, kiedy pełni się funkcję np. Dziekana, bo ma się ograniczony wgląd w jej działalność. Patrzy się tylko na pewien jej wycinek. Inne spojrzenie się rodzi, gdy trzeba zarządzać całą uczelnią, biorąc pod uwagę każdy element jej funkcjonowania.

Jest wiele kwestii i spraw zgłaszanych przez naszych pracowników i studentów, jak choćby potrzeba strefy studenckiej, czy ułatwień w pracy dla dydaktyków i badaczy. Myślę, że znaczącą ich część uda się zrealizować dzięki oddaniu do użytku adaptowanego teraz budynku. Oczywiście, nie możemy zapominać o podnoszeniu jakości funkcjonowania dotychczasowych obiektów. Chcemy,

poprzez interesujące aktywności odbywające się w kuchni, w obecnym przedsięwzięciu przewidziano działania na świeżym powietrzu.

Głównym celem projektu jest powiązanie idei zrównoważonego rozwoju z podejściem STEAM (akronim składający się z pierwszych liter angielskich nazw pięciu filarów nowoczesnej edukacji: S–nauki ścisłe, T–technologia, E–inżynieria, A–sztuka, M–matematyka) oraz podniesienie jakości edukacji przedszkolnej poprzez zaproponowanie nowych narzędzi (programy, scenariusze, szkolenia dla studentów pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej i nauczycieli) i zwiększenie kompetencji pedagogów związanych z edukacją na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Rezultatami projektu będą między innymi: materiały dydaktyczne STEAM do nauczania dzieci w wieku przedszkolnym, repozytorium dostępne on-line, program nauczania przedszkolnego „STEAM – edukacja outdoorowa dla zrównoważonego rozwoju”, program kształcenia nauczycieli wczesnej edukacji na poziomie uniwersyteckim, kurs on-line dla nauczycieli, a także podręcznik do szkolenia dla nauczycieli.

Co już zrobiliśmy?

Irmina Rostek i Katarzyna Szewczuk przeprowadziły wywiady fokusowe wśród nauczycieli, których celem było zdiagnozowanie potrzeb nauczycieli w zakresie wsparcia ich w pracy na rzecz zrównoważonego rozwoju, edukacji w terenie (outdoor) oraz poznanie stopnia ich znajomości idei zrównoważonego rozwoju. Podobne wywiady zrealizowano w krajach partnerskich. Porównanie wyników ma pomóc w opracowaniu programu przedszkolnego oraz materiałów szkoleniowych.

Fundacja Politechniki w Mediolanie jest odpowiedzialna za stworzenie strony projektu, nad którą już intensywnie pracują. Pierwsze efekty tych prac można znaleźć pod adresem: <https://kidslab4sustainability.eu/>. Pozostali partnerzy przygotowują scenariusze zajęć dla dzieci na cały rok szkolny oraz ścieżki edukacyjne.

Wsparcie Komisji Europejskiej dla produkcji tej publikacji nie stanowi poparcia dla treści, które odzwierciedlają jedynie poglądy autorów, a Komisja nie może zostać pociągnięta do odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie informacji w niej zawartych.

Ks. dr hab. Tomasz Homa SJ, prof. AIK podczas promocji doktorskich w 2022 roku; fot. Archiwum AIK

aby do naszej Akademii przychodziło się jak do przyjaznej i otwartej przestrzeni, łączącej w sobie harmonijnie tradycję i nowoczesność.

Chciałbym i będę do tego dążyć, żeby ta kadencja wpisała się w tę linię rozwoju, którą wspólnie zawarliśmy w Strategii Uczelni. Trzeba nam razem patrzeć, co możemy zrobić dla Uczelni, jakie rozwiązania wprowadzać, ale pamiętając, że Ignatianum, to nie tylko instytucja i jej mury, ale przede wszystkim ludzie – my wszyscy, że jest to nasza myśl, nasza energia, nasz zapał, mnóstwo dobrej woli, a wreszcie, wielkie oddanie oraz wielka dyspozycyjność, które są naszym atutem i potencjałem.

Mamy jeszcze dużo do zrobienia np. w zakresie rozwoju naukowego, podnoszenia standardów życia, czy w kwestii współpracy międzynarodowej, ale widać, że warunki zdają się temu sprzyjać, tylko trzeba je dobrze wykorzystać. To nie jest praca dla jednej osoby czy zespołu, np. Rady Rektorskiej. Jako Ignatianum posiadamy ogromny potencjał oraz kapitał i nie raz pokazywaliśmy, że potrafimy i chcemy współpracować. Niejednokrotnie już odpowiadaliśmy wspólnie na zaistniałe sytuacje; wojna na Ukrainie, pomoc Libanowi i Syrii – to konkretne wyrazy naszego zaangażowania i naszej wrażliwości. Również to doświadczenie, które posiada Fundacja Ignatianum przez zaangażowanie w akcję Rodacy-Bohaterom i pomoc Polakom na Kresach czy teraz w akcję Kredkobranie, pokazuje nasze uwrażliwienie i jego skalę. W nas wszystkich, którzy tworzymy Ignatianum, jest ta wrażliwość i ten potencjał. Patrząc na Ignatianum od tej strony, widzę ten szczególnie cenny skarb wartości, jeszcze inny niż pieniądze na koncie czy budynki, które są do dyspozycji. Bardzo chcę, aby te skarby i ich skarby ze sobą harmonijnie współistniały.

Bez harmonijnej współpracy daleko nie zajędziemy, natomiast dzięki niej możemy bardzo dużo, co już nie raz pokazywaliśmy. Dlatego też jestem

bardzo dumny, że przez najbliższe lata będę mógł przewodzić takiej niezwyklej społeczności osób.

TK: Przed Uczelnią, oprócz kształcenia studentów i prowadzenia badań naukowych, stawiane są również inne zadania, m.in. te związane z zaangażowaniem społecznym. W ostatnich miesiącach Ignatianum podpisało deklarację Społecznej Odpowiedzialności Uczelni. Jakże zatem, zdaniem Księdza Rektora, stoją zadania przed nami związane z działalnością na tym polu?

TH: W duchu tej odpowiedzialności społecznej wiele rzeczy już się dokonało na Ignatianum w ostatnich latach i cały czas się dzieje. Pokazuje to specjalnie przygotowany raport, wcześniej prezentowany na łamach naszego czasopisma. Kiedyś nie używaliśmy tego terminu. Niemniej, terminologia to jedno, a życie tym duchem, który chciałaby ona promować, tą wrażliwością na co dzień, to drugie i niezwykle ważne. Popatrzmy na samą kwestię ekologii. W tym obszarze dużo zrobiliśmy, ale wiemy, że sporo mamy jeszcze do zrobienia. Duże zadanie dał nam przecież Papież Franciszek w swojej encyklice *Laudato si*, zwracając uwagę między innymi na dbanie o nasze otoczenie, a szerzej o naszą planetę, czy też o jej zasoby wody i energii żywotnie ważne nie tylko dla nas, i nie tylko dzisiaj.

TK: W minionych miesiącach świętowaliśmy Rok Ignacjański, tak ważny dla zakonu jezuitów. Ostatni rok akademicki upłynął nam na świętowaniu rocznicy 90-lecia powstania Wydziału Filozoficznego. Oba te wydarzenia były okazją do ukazania historii i tradycji zakonnej, ale również szansą do własnego nawrócenia. Co możemy i powinniśmy wynieść z tych ważnych rocznic?

TH: Święty Ignacy Loyola był człowiekiem wielkich marzeń, nieważne czego dotyczyły te marzenia; czy kariery świeckiej, dworskiej lub rycerskiej, tak przed okresem nawrócenia, czy też pójścia za Jezusem w sposób bezkompromisowy, jak po nawróceniu. I tam i tu, ten rys wielkiego marzenia i wielkich pragnień był w nim silnie obecny. Ignacy nie bał się marzyć, umiał się troszczyć o te marzenia i pragnienia i sądzę, że jedną z rzeczy, którą można by z tych obchodów Roku Ignacjańskiego spróbować zachować i w sobie pielęgnować, to jest to stawianie się jak on, ludźmi wielkich marzeń i pragnień. Rozwój uczelni to też ambitne marzenie i pragnienie.

Innym z ważnych rysów, który przewija się u św. Ignacego, to znane nam hasło *magis*, czyli więcej,

lepiej. Myśląc o Ignatianum chodzi mi o jakość, czyli jakość życia, jakość nauki, jakość naszej obecności. Kiedy św. Ignacy mówi o magis, proponuje rozwój, wzrastanie, otwieranie się coraz szerzej, bycie jeszcze bardziej dla Boga i ludzi, z którymi i pośród których przyszło mu żyć i pracować. W Ignatianum również ta zasada magis może być taką zasadą bardzo twórczą w obszarach naszego akademickiego bycia i działania. Zasadą inspirującą a zarazem weryfikującą nasze marzenia i pragnienia, entuzjazm oraz zaangażowanie pod kątem jakości, tego co robimy, tego jak jesteśmy obecni w środowisku, jak towarzyszymy sobie nawzajem i studentom.

Jeszcze innym z nich jest umiejętność rozeznawania, ostatecznie, prawdy nas samych i świata, w którym żyjemy. Dzisiaj tej umiejętności potrzebujemy nie mniej niż za czasów Ignacego, również w Ignatianum, w naszych różnorakich poszukiwaniach prawdy oraz w rozeznawaniu co nią jest, a co jest tylko jej pozorem.

Wreszcie, św. Ignacy miał odwagę iść na całego w tym kim był oraz co i jak robił. Takiej odwagi potrzeba nam w tym wszystkim, o czym tu mówię. Odwagi stawania wobec niełatwych wyzwań codzienności, odwagi szukania i weryfikowania, odwagi podejmowania decyzji, jeśli chcemy coraz pełniej realizować misję Ignatianum.

Św. Ignacy to taki szaleniec Boży, wielki entuzjasta. Gdybyśmy z tego ducha potrafili coś przenieść w naszą codzienność akademicką i osobistą, to będzie to bardzo duży owoc minionych miesięcy.

TK: Kończąc, czego życzy Ksiądz Rektor sobie, naszym pracownikom, studentom i czytelnikom na nowy rok akademicki i nową kadencję?

TH: Chciałbym bardzo, aby ten czas, który przed nami, był czasem przede mną, jako Rektora, mądrze spożytkowanym, myśląc o Ignatianum i o nas wszystkich, którzy go współtworzymy na różne sposoby. Dlatego chcę życzyć sobie i nam wszystkim tej, dopiero co przywołanej, mądrości i odwagi we współpracy, w słuchaniu, w poznawaniu, w uczeniu się i wspieraniu.

Życzę nam wszystkim również takiej woli, by podejmowane przez nas prace były realizowane w przekonaniu, że współtworzymy razem jedno wspólne dzieło. Dla mnie Ignatianum jest takim dziełem, które staje się coraz piękniejsze. Takiego wspólnego zatroszczenia się o nasze Ignatianum życzę nam wszystkim, niezależnie od tego, jak każdy z nas jest zaangażowany w rozwój Uczelni – czy to w pionie administracyjnym, naukowym, badawczym, czy też poprzez studiowanie. Na różne sposoby można być tutaj razem – jako jedna wspólnota.

Czas, który przed nami, to czas ważnych dla przyszłości Uczelni wyborów i przedsięwzięć. Chciałbym, abyśmy je podejmowali w duchu Ad maiorem Dei gloriam – Na większą chwałę Boga. Na „chwałę”, której najwyższym wyrazem jest człowiek odkrywający i urzeczywistniający pełnię swojego człowieczeństwa. Oby Ignatianum z każdym dniem stawało się dla nas wszystkich, Pracowników i Studentów, miejscem urzeczywistnienia tej ignacjańskiej dewizy na chwałę Boga oraz ku naszemu pożytkowi, i to tak bardzo konkretnie, z nogami mocno stąpającymi po ziemi. Tego nam wszystkim życzę. Oby tak właśnie było.

TK: Bardzo dziękuję Księdzu Rektorowi za rozmowę i życzeń spełniania tych wszystkich planów!

Listem z dnia 25 maja 2022 r., O. Arturo Sosa SJ, Przełożony Generalny Towarzystwa Jezusowego powiadomił o zatwierdzeniu nowych Władz Akademii Ignatianum w Krakowie.

W związku z powyższym, od 1 września 2022 r., Władze Akademii Ignatianum w Krakowie przedstawiają się następująco:

- dr hab. Tomasz **Homa** SJ, prof. AIK – Rektor Akademii Ignatianum w Krakowie
- dr hab. Anna **Królikowska**, prof. AIK - Dziekan Wydziału Pedagogicznego
- dr hab. Andrzej **Gielarowski**, prof. AIK - Dziekan Wydziału Filozoficznego

Funkcje prorektorów pełnią:

- dr hab. Andrzej Paweł **Bieś** SJ, prof. AIK – Prorektor ds. Organizacji i Rozwoju Uczelni
- dr hab. Monika **Stankiewicz-Kopeć**, prof. AIK – Prorektor ds. Studenckich i Kształcenia
- dr hab. Beata **Topij-Stempińska**, prof. AIK – Prorektor ds. Nauki

AIK sygnatariuszem Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni

dr Jarosław **Kucharski** – Adiunkt w Katedrze Etyki Ogólnej
i Stosowanej AIK, Pełnomocnik Rektora ds. SOU

2 czerwca 2022 roku Akademia Ignatianum w Krakowie (AIK) dołączyła do grona uczelni – sygnatariuszy Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni. Podpisanie jest formą dobrowolnego zobowiązania do przestrzegania zasad zawartych w Deklaracji i wykorzystywania ich do lepszego zarządzania uczelnią. Deklaracja powstawała w toku wielu sporów. Jej autorzy dokładali starań, aby była kompletna, a zarazem nie „przegadana”.

Deklaracja Społecznej Odpowiedzialności Uczelni 2022

Sama deklaracja została opracowana w 2017 roku przez Grupę roboczą Zespołu do spraw Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw, będącego organem pomocniczym Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej. Patronem Deklaracji jest również Ministerstwo Edukacji i Nauki. Celem Deklaracji jest pomoc uczelniom w identyfikacji kluczowych dla ich rozwoju obszarów. Mowa tu o dialogu z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, którzy mogą wpływać na funkcjonowanie uczelni. Dalszym celem Deklaracji jest przyczynianie się do rozwoju rozumianego jako zwiększanie dobrobytu społeczności akademickiej, otoczenia społecznego uczelni oraz całego społeczeństwa. Obecne w Deklaracji wartości etyczne pozwalają na łatwą identyfikację głównych wytycznych moralnych przyświecających rozwojowi AIK.

Rektor Akademii Ignatianum w Krakowie podjął decyzję o przystąpieniu do grona sygnatariuszy Deklaracji w 2020 roku. Niestety, wskutek ograniczeń pandemicznych, nie było to możliwe. Nie oznaczało to jednak, iż AIK nie podjęła kroków w celu identyfikacji własnych dobrych praktyk w zakresie społecznej odpowiedzialności uczelni. Dokonano przeglądu głównych dokumentów, działań podejmowanych przez AIK oraz wielu oddolnych inicjatyw. W 2021 roku powstał pierwszy raport społecznej odpowiedzialności uczelni zbierający dotychczasowe aktywności oraz dobre praktyki. Wysiłek został doceniony – wybrane dobre

praktyki zostały opublikowane w raporcie SOU wydanym przez wspomniane ministerstwa. AIK tym samym dołączyła do grona uczelni, które nie tylko deklarują społeczną odpowiedzialność, lecz także przedstawiają konkretne dowody działania zgodne z jej zasadami. Podjęty wysiłek się opłacił – AIK została zaproszona do podpisania deklaracji. Przedstawiciel Rektora dokonał tego wraz z 77 reprezentantami innych uczelni. Było to największe (jak dotąd) poszerzenie listy sygnatariuszy Deklaracji.

W podejmowaniu działań na rzecz społecznej odpowiedzialności AIK reaguje na aktualne wydarzenia. Społeczność akademicka niesie pomoc Ukrainie i Ukraińcom. Akademia Ignatianum w Krakowie oraz Fundacja Ignatianum stoją za następującymi inicjatywami:

- prowadzenie kursów z języka polskiego dla uchodźców z Ukrainy;
- we współpracy ze Stowarzyszeniem *Aspire* powstał *Education Hub*, gdzie uchodźcy mogą podnosić swoje kompetencje językowe;
- we współpracy z wojewodą małopolskim oraz dyrekcją CH Bonarka uruchomiliśmy punkt pomocy uchodźcom – *Polski 4UA – Centrum Edukacji i Integracji* w CH Bonarka służący pomocy w nauczaniu języka polskiego, doradztwa zawodowego, wolontariatu i spotkań. Tylko w pierwszym tygodniu pomoc dotarła do ponad 150 osób;
- we współpracy z Izraelską Agencją Współpracy Międzynarodowej zorganizowaliśmy szereg spotkań z osobami niosącymi pomoc, takimi jak: psychoterapeuci, psychologowie oraz wolontariusze. W trakcie spotkań partner zagraniczny skupił się na przekazywaniu wiedzy na temat pracy z osobami, które doświadczyły traum wojennych i przemocowych.

Prowadzone są cały czas działania polegające na wspieraniu uchodźców. Należą do nich: spotkania integracyjne, doradztwo zawodowe, przekazywanie informacji na temat sposobów i miejsc uzyskania wsparcia. Nie należy też ukrywać, że do pomocy cały czas potrzeba wolontariuszy. Im więcej osób będzie zaangażowanych w tę pomoc, tym większej ilości uchodźców uda się pomóc. Ponadto w AIK funkcjonuje już od pół roku poradnia psychologiczna dla osób, które potrzebują rozmowy z profesjonalistami. Psychologowie i psychoterapeuci pracują w niej wolontaryjnie. W jej działalność zaangażowali się także studenci 4 i 5 roku psychologii.

Akademia Ignatianum w Krakowie, poprzez podpisanie Deklaracji, chce też rozwijać coraz bardziej świadomość i działania z zakresu społecznej odpowiedzialności. Dlatego też na semestr zimowy 2022/2023 zaplanowane jest przeprowadzenie ankiety samooceny SOU w AIK. Ankieta ta, opracowana przez Grupę Roboczą ds. SOU, pozwoli na określenie obszarów, w których działamy bardzo intensywnie oraz tych, które wymagają większej troski. Wiedza ta pozwoli lepiej planować kolejne aktywności. Wymienione wyżej działania to nie jedyne inicjatywy podejmowane w ramach SOU. Wciąż organizowane jest Kredkobranie, akcja *Rodacy-Bohaterom*, współpraca z DKMS, akcje krwiodawstwa oraz wiele innych inicjatyw. Zachęcam, aby wszelkie pomysły zgłaszać do pełnomocnika Rektora ds. SOU. Dzięki temu, będą one mogły być umieszczone w naszym katalogu dobrych praktyk oraz w kolejnym raporcie SOU Ignatianum (planowana jest edycja co 2 lata, poprzedni powstał w 2021). Serdecznie zapraszam także do wspierania wszelkich inicjatyw na rzecz społecznej odpowiedzialności uczelni, szczególnie w ramach tak potrzebnego wolontariatu.

Sygnatariusze Deklaracji SOU 2022; fot. Piotr Żurek / MFIPR

Kierunek Horyzont Europa

dr hab. Maria Marta **Urlińska**, prof. AIK – Kierownik Katedry Pedagogiki Społecznej AIK

Wielu pracowników naszej Uczelni ma za sobą próby pozyskiwania grantów na badania naukowe, niewielu z nich się to udaje. Nie znaczy to, że same projekty są niewarte docenienia, często jednak otrzymujemy komunikat recenzentów o lokalności naszego dorobku, braku doświadczenia w kierowaniu projektami czy też braku umiędzynarodowienia naszych eksploracji. Każdy pracownik we własnym zakresie zbiera doświadczenia, zdobywa je w ośrodkach zagranicznych, także w ramach programu Erasmus. W czasie jednego z takich pobytów na uczelni w Madrycie, dr Ewa Dybowska otrzymała zaproszenie przystąpienia Ignatianum do konsorcjum przygotowującego projekt badawczy w ramach programu Horyzont Europa finansowanego przez Komisję Europejską. Propozycję tę przekazała dziekanowi Wydziału Pedagogicznego AIK, który postawił warunek – jeśli zbierze się zespół badawczy, to zaakceptuje wejście do projektu. W maju 2021 roku dr Ewa Dybowska zwróciła się do mnie – jako Kierownika Katedry Pedagogiki Społecznej – z ofertą jaką złożyła hiszpańska uczelnia wyższa.

W ostatnich ośmiu latach sama starałam się o pozyskanie środków z NPRH oraz NCN na realizację nie tylko indywidualnego, ale też katedralnego projektu badawczego (na badania komparatystyczne realizowane z uczelniami na Litwie i Łotwie). Niestety, za każdym razem otrzymywałam odmowę finansowania ze względu na wskazywany w recenzjach brak doświadczenia w kierowaniu projektem, lokalność proponowanej do badania problematyki czy też brak w ostatnich dziesięciu latach udziału w międzynarodowych eksploracjach. Mając za sobą takie właśnie doświadczenia, dostrzegłam w tej propozycji dla nas szansę, stąd podjęłam decyzję włączenia całego katedralnego zespołu pracowników do tego projektu. Przekonywałam JM Rektorowi, że warto wejść do tej współpracy, bo jeśli nawet nie zdobędziemy tego grantu, to w trakcie kooperacji możemy być sprawdzeni przez podmioty

organizujące to przedsięwzięcie, co w rezultacie może zaprocentować w przyszłości innymi propozycjami. Dla nas argumentem głównym przemawiającym za przystąpieniem do międzynarodowego konsorcjum, było zdobycie doświadczenia w pozyskiwaniu grantów przez członków naszego Zespołu, dodatkowo dla mnie - jako kierownika Katedry - ważna była współpraca osób o różnych zainteresowaniach naukowych. Przewidywałam, że ta synergia wspólnego wysiłku może zaprocentować umocnieniem istniejących już między nami więzi. Nie bez znaczenia był też fakt możliwości odnotowania realizacji projektu w naszym indywidualnym, zespołowym i uczelnianym CV.

Przez kilka miesięcy dyskutowaliśmy w gronie własnym, jak również z zagranicznymi partnerami przygotowującymi ten projekt. Te narady poświęcone były analizie naszych merytorycznych i organizacyjnych możliwości, zorientowaniu się w zasadach przystąpienia i udziału w projekcie. Uznałszy wówczas wspólnie, że projekt merytorycznie jest w obszarze zainteresowań poszczególnych członków Katedry a nasz dorobek naukowy wpisuje się w problematykę badawczą projektu. W finalnym momencie liderzy Konsorcjum uznali, że jesteśmy przygotowani do współpracy, a nasze

Fot. ec.europa.eu

W Akademii Ignatianum w Krakowie mamy pierwszy w Polsce partnerski projekt w dyscyplinie pedagogika, realizowany w ramach Programu Horyzont Europa, finansowany ze środków Komisji Europejskiej; fot. Piotr Szałański

kompetencje merytoryczne i organizacyjne zostały docenione, o czym świadczy oddanie nam koordynacji jednego z modułów.

Dzięki podpisaniu deklaracji przystąpienia do międzynarodowego konsorcjum, Akademia Ignatianum w Krakowie (AIK) stała się jednym z czterech podmiotów z dziewięciu krajów, w których prowadzone będą badania. Koordynatorem całości jest Universidad Pontificia Comillas in Madrid, merytorycznie zaangażowane - oprócz AIK - są dwie uczelnie wyższe (jedna z Hiszpanii, druga z Portugalii), pozostali to techniczni wykonawcy konkretnych zadań (fundacje, stowarzyszenia, instytucje i organizacje pozarządowe). W lutym tego roku otrzymaliśmy informację, że zdobyliśmy grant Komisji Europejskiej Horizon Europa (**HORIZON-CL2-2021-Transformations-01-04 Addressing poor learning outcomes in basic skills and early school leaving at national, regional and local level in Europe**). Został doceniony nasz projekt pt. „*LETS CARE: Building Safe And Caring Schools To Foster Educational Inclusion And School Achievement*” (ID: 101059425). Jego realizacja zaplanowana została na okres 48 miesięcy (2022-2026) a wartość pozyskanych środków finansowych wynosi 2 999 605 EURO.

W ramach AIK merytoryczną odpowiedzialność za przygotowanie i realizację projektu wzięliśmy z prof. nadzw. dr hab. Ryszardą Cierzniewską na siebie (przyjęto nasz dorobek naukowy jako gwarant realizacji tego projektu). W zespole

badawczym są także: dr hab. Anna Błasiak, prof. AIK, dr Jarosław Charchuła, dr Ewa Sowa-Behtane, dr Magdalena Urlińska-Berens, mgr Małgorzata Porębska. Niezwykłą rolę w przygotowaniu i w procedurze uzgadniania szczegółów projektu odegrała i nadal będzie odgrywać dr Ewa Dybowska, której powierzyliśmy koordynację współpracy Katedry z partnerami zagranicznymi. Przez ten rok wykazała się niezwykłymi kompetencjami komunikacyjnymi, dyspozycyjnością i wręcz benedyktyńską cierpliwością dekodowania niuansów rozumienia wymagań projektowych stawianych przez Komisję Europejską. Ważna dla nas, na etapie uzgadniania szczegółów umowy konsorcjum a w przyszłości rozliczania projektu, jest praca uczelnianego Biura Projektów, przy wsparciu Krajowego Punktu Kontaktowego ds. Programu Ramowego Horyzont Europa (w Politechnice Krakowskiej).

Warto na koniec zaznaczyć, że otrzymanie finansowania tego projektu jest ważne nie tylko dla nas - pracowników naukowych, ale również dla naszej Alma Mater szczególnie, że - jak wynika z naszej wiedzy - w Akademii Ignatianum w Krakowie mamy pierwszy w Polsce partnerski projekt w dyscyplinie pedagogika, realizowany w ramach Programu Horyzont Europa, finansowany ze środków Komisji Europejskiej. Dla nas jako Uczelni, ale też dla każdego z członków Zespołu, to spora nobilitacja, ale także wielka odpowiedzialność za powodzenie całego przedsięwzięcia.

Historia dzieje się!

dr Paweł F. **Nowakowski** – Adiunkt w Instytucie Kulturoznawstwa AIK

Stajemy zwykle przed dwoma rozbieżnymi uczuciami – nudą przy wkuwaniu historii, czasem stresu, gdy trzeba sobie przypomnieć datę lub nazwisko i wrażenia, że zrozumienie różnych zjawisk w świecie byłoby dla nas łatwiejsze, gdybyśmy... znali lepiej przeszłość i potrafili dostrzec sygnały tego, z czym dziś się borykamy.

Po latach względnego spokoju i wieszczeniu „końca historii” dotarliśmy do momentu, gdy widać, że nieprzerwanie historia dzieje się i dzieć się będzie. Dlatego warto podejmować próby analizy współczesnych zjawisk, przyglądania się temu, co się dzieje albo co wspominamy z uwzględnieniem historycznych, społecznych i kulturowych analogii. I dobrze to robić nie tylko w czysto akademicki sposób.

Taki cel przyświecał autorskiemu pomysłowi na program „Historia dzieje się!”. Korzystając z wcześniejszych doświadczeń, zdobytych m.in. w TVP Historia przy tworzeniu cyklu „Z widokiem na Wawel” uznałem, że przekrojowe spojrzenie na zjawiska, z sięganiem do historycznych analogii wciąż sprawdza się i pozwala powiedzieć dużo więcej niż jedynie bieżąca dyskusja. Dostrzegalny zwrot ku emisji programów publicystycznych w sieci sprawił, że naturalnym miejscem, w które powinien trafić taki program są YouTube oraz Facebook i pod emisję na tych platformach przemyślano konstrukcję programu. W związku z tym, że podczas wcześniejszych produkcji telewizyjnych zdarzało się, że wykładowcy wykorzystywali zawieszane na VOD programy w dydaktyce, zrodziła się myśl, by mocniej połączyć te dwa aspekty – publicystyczny i edukacyjny.

Przedstawiony przeze mnie pomysł nie został podjęty przez Uczelnię, więc zwróciłem się do Fundacji Ignatianum, której prezes mgr Tomasz Konturek uznał, że ma on potencjał i będzie się dobrze wpisywał w misję Fundacji. Wykorzystując możliwości, jakie stworzył program „Nauka dla społeczeństwa” Ministerstwa Edukacji i Nauki napisałem wniosek grantowy. Jego założeniem jest stworzenie koncepcji i realizacja 60 odcinków programu „Historia dzieje się!”, w formacie przyjaznym dla mediów internetowych, w tym mediów

Na planie nagrania; fot. Tobiasz Gruchel

społecznościowych. Jego konstrukcja pozwoli na łatwe wykorzystanie w czasie lekcji historii, w ramach przedmiotu historia i terazniejszość, a także na wykładach akademickich z politologii, socjologii i innych dyscyplin. Każdemu programowi będą towarzyszyły opracowane propozycje, ujęcia w ramach lekcji i wykładów, uwzględniające podstawy programowe i oczekiwane efekty kształcenia.

W przygotowaniu koncepcji całego projektu niebagatelny udział miał dr Łukasz Burkiewicz służący doświadczeniem przy konstrukcji wniosków tego typu i ich kosztorysowaniu, dr Konrad Oświecimski odpowiedzialny za komponent edukacyjny

Goście programu Adrian Brona i prof. UJ Michał Lubina; fot. Tobiasz Gruchel

i oczywiście prezes Fundacji Ignatianum mgr Tomasz Konturek, który dostrzegł w projekcie szansę na realizację i zaangażował się w proces formalnego przeprowadzenia wniosku.

Pomysł na program tego typu – wychodzący z klasyki publicystycznej, ale obejmujący też inne pola zyskał aprobatę kilkunastu instytucji, które stały się naszymi partnerami w jego realizacji służąc swoimi zasobami w kwerendach materiałów ilustracyjnych i merytorycznych (Biblioteka Jagiellońska, Instytut Literatury, Instytut Książki, Biblioteka Kraków), miejsc i eksponatów do wykorzystania (Muzeum AK, Muzeum Niepodległości w Myślenicach), a także deklarując gotowość kadry i studentów do wsparcia merytorycznego, w tym udziału w różnych etapach przygotowywania programu (Instytut Historii UJ, Instytut Nauk o Polityce i Administracji AIK, Instytut Dziennikarstwa i Stosunków Międzynarodowych UP, kierunek historia w UPP2). Dużą życzliwość i zainteresowanie nową formą programową, a także deklarację współpracy złożyły również stowarzyszenia społeczne (Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, Ignacjańskie Forum Społeczne), a z publicznych instytucji medialnych kanał TVP Historia.

Rozpoczęliśmy więc w Studio Inigo nagrania, które będą trwały przez dwa lata, równoległe do

semestrów zajęć szkolnych i akademickich, by przedstawić w każdym z nich 15 rozmów i tyle samo opracowań wsparcia wykładowego. Dla wybranych studentów nauk o polityce i administracji, dziennikarstwa AIK oraz współpracujących instytutów krakowskich uczelni będzie to też okazja, by poznać kuchnię produkcyjną programów tego typu.

Pierwsza sesja – odcinek pilotażowy z udziałem dwóch ekspertów od spraw chińskich i rosyjskich prof. UJ dra hab. Michała Lubiny i Adriana Brony – została nagrana bardzo sprawnie, a praca postprodukcyjna przyniosła nam niemałą frajdę. Zespół realizacyjny został skompletowany z fascynatów form graficznych, obrazowych i dźwiękowych z różnych miejsc – z Krakowa i okolic oraz ze Śląska, którzy wcześniej nie mieli okazji ze sobą współpracować. Dobrze jest angażować się w coś, co wygląda atrakcyjnie, zawiera dobry merytorycznie materiał, może służyć innym, a jednocześnie powstaje w znakomitej atmosferze zespołu, który chce stworzyć taki program, jaki jego członkowie sami chcieliby zobaczyć i omawiać w czasie studiów. Zapraszamy do oglądania mając nadzieję, że uda nam się odpowiedzieć na pytania, które nurtują nas wszystkich, gdy próbujemy zrozumieć teraźniejszość czasem z zaskoczeniem stwierdzając, że historia wciąż dzieje się!

Porozumienie na rzecz wspierania innowacji poprzez Program Erasmus+

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

15 małopolskich uczelni podpisało porozumienie na rzecz wspierania innowacji poprzez Program Erasmus+. Naszą Uczelnię reprezentował ks. dr hab. Bogdan Stańkowski, prof. AIK.

16 maja 2022 r. w Zakopanem podczas seminarium „Małopolska – wyzwania rozwojowe. Wyjście poza horyzont”, organizowanym przez Fundację GAP, zostało podpisane porozumienie o współpracy na rzecz wspierania małopolskich innowacji przez program ERASMUS+. W obecności Marszałka Województwa Małopolskiego – Witolda Kozłowskiego, porozumienie z Narodową Agencją Programu Erasmus+ i Europejskim Korpusem Solidarności podpisali Rektorzy i Prorektorzy 15 małopolskich uczelni, wśród nich znaleźli się:

- Rektor prof. dr hab. Jacek Popiel – Uniwersytet Jagielloński,
- Rektor prof. dr hab. inż. Jerzy Lis – Akademia Górniczo-Hutnicza,
- Rektor dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. URK – Uniwersytet Rolniczy w Krakowie,
- Rektor dr hab. Stanisław Mazur, prof. UEK – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie,
- Rektor prof. dr hab. Andrzej Bednarczyk – Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie,
- Rektor prof. dr hab. Wojciech Widłak – Akademia Muzyczna w Krakowie,
- Rektor prof. dr hab. Andrzej Klimek – Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie,
- Rektor prof. KAAFM dr Klemens Budzowski – Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego,
- Rektor dr Sonia Grychtoł, prof. MUP – Małopolska Uczelnia Państwowa w Oświęcimiu,
- Prorektor ks. prof. dr hab. Tomasz Rozkrut – Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie,
- Prorektor dr hab. Robert Stawarz, prof. UP – Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie,
- Prorektor prof. dr hab. inż. Dariusz Bogdał – Politechnika Krakowska,
- Prorektor ks. dr hab. Bogdan Stańkowski, prof. AIK – Akademia Ignatianum w Krakowie,
- Prorektor dr hab. Rafał Kurczab, prof. Uczelni – Akademia Nauk Stosowanych w Tarnowie,
- Prorektor dr Marek Reichel – Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu.

Msza św. w intencji społeczności AIK

mgr Tomasz Konturek – Prezes Zarządu Fundacji Ignatianum

W wielkanocny poranek w Kaplicy Klasztornej Sanktuarium Bożego Miłosierdzia odbyła się Msza św. pod przewodnictwem ks. prof. dr. hab. Józefa Bremera SJ, Rektora Akademii Ignatianum w Krakowie. W ten wyjątkowy poranek Ksiądz Rektor modlił się za całą społeczność akademicką prosząc, aby zmartwychwstały Chrystus błogosławił nam i naszym rodzinom w codzienności.

W swojej homilii Ksiądz Rektor skierował do zgromadzonych to samo pytanie, które Chrystus zadał Marii Magdalenie w poranek zmartwychwstania: – „Kogo szukasz?“, „Czemu płaczesz?“. Zmartwychwstały Chrystus pyta Marię Magdalenę o jej najgłębszą tęsknotę – o poszukiwanie sensu życia, o jej codzienność, o bycie tu i teraz, o jej nadzieję na jutro. Maria Magdalena szukała martwego ciała, szukała martwego Jezusa i spotkała żyjącego! Po bolesnych przeżyciach tragedii Wielkiego Piątku, Maria Magdalena, Apostołowie, Uczniowie udający się do Emaus znaleźli się w innym świecie. Ich dotychczasowy świat legł w gruzach: wielka bezradność, brak pewności co do jutra. Byli dosłownie jak „*Jak owce pozabawione pasterza*“ (Mk 6,34) – mówił Rektor Ignatianum, który w homilii przywołał trudny czas związany z pandemią koronawirusa i toczącą się za wschodnią granicą wojną w Ukrainie, gdzie giną niewinni ludzie.

Małopolskie uczelnie podpisały porozumienie na rzecz wspierania innowacji poprzez Program Erasmus+; fot. Mirosław Żyłka / festfoto.pl

Istotą Porozumienia jest współpraca Międzysektorowego Centrum Innowacji Erasmus+ InnHUB z małopolskimi uczelniami, jednostkami samorządu terytorialnego, ośrodkami kształcenia zawodowego, szkołami oraz podmiotami gospodarczymi. Utworzony przez Narodową Agencję Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności InnHUB, ma za zadanie wykorzystać potencjał małopolskich podmiotów działających w różnych sektorach gospodarki, aby wspierać budowę nowoczesnego systemu kształcenia i wzmacniać rozwój kompetencji zawodowych.

Dzięki Programowi Komisji Europejskiej znanemu z wymian studenckich można także realizować międzynarodowe projekty innowacyjne pomiędzy sektorem edukacji, biznesem i NGO.

Ponadto prowadzona przez InnHUB promocja Programu Erasmus+ ma się przyczynić do budowania i rozszerzania sieci współpracy międzynarodowej, synergii biznesu i nauki - a co za tym idzie - składania innowacyjnych projektów edukacyjnych, aby jeszcze lepiej wykorzystywać środki w ramach Programu Erasmus+.

Erasmus+ InnHUB Kraków mieści się na kampusie Uniwersytetu Ekonomicznego, w pawilonie C. Nie jest jedynym działającym punktem wsparcia Programu Erasmus+, od niedawna działa również InnHUB w Katowicach oraz młodzieżowy HUB w Lublinie. W całej Polsce działają również Regionalne Punkty Informacyjne prowadzone przez kuratoria oświaty, centra doskonalenia zawodowego czy fundacje.

Pandemia koronawirusa i wojna w Ukrainie mogą sprawić wrażenie, że Bóg nas opuścił, że Bóg umarł na krzyżu. Nam też towarzyszą takie niepokoje i lęki jak uczniom Chrystusa. Jednak po nocy Wielkiego Piątku kobiety u grobu, jak również i my słyszymy słowa: „Dlaczego szukacie żyjącego wśród umarłych?” (Łk 24,5). Jest to wielkanocne przesłanie, pełne nadziei, zwiastujące pokój, napełniające radością. Rektor Ignatianum pytał także jakiego Chrystusa my szukamy w poranek zmartwychwstania. Czy tego, który został „wydany w ręce grzeszników, został ukrzyżowany, lecz trzeciego dnia zmartwychwstał?” Czy Chrystusa, którego znamy z lekcji religii, Jezusa z filmów i programów telewizyjnych? Kontynuując swoje rozważanie, Ksiądz Profesor Bremer wyjaśniał: – Gdzie znaleźć Zmartwychwstałego Jezusa? Odpowiedź jest krótka: – W naszej codzienności. Przywołując Rok Ignacjański nawiązał do nauki św. Ignacego, który uczy nas szukać Zmartwychwstałego Chrystusa w naszej codzienności. Kończąc wezwał, aby nie ustało w nas pragnienie szukania Chrystusa Zmartwychwstałego w naszym życiu i wypełniania Jego misji. – Prośmy, aby Zmartwychwstały Chrystus przyszedł do nas jak do Marii Magdaleny ze swoim pytaniem: „Kogo szukasz?”. Aby Zmartwychwstały Chrystus dodawał nam otuchy i nadziei w naszym życiu z jego niepewnościami, ale i radościami. Prośmy, abyśmy szukając Go, mogli coraz lepiej poznawać Zmartwychwstałego, zbliżać się do Niego, naśladować Go – wiedząc, że Zmartwychwstanie zawsze pozostanie tajemnicą naszej wiary – zakończył Rektor Ignatianum.

Konferencja Rektorów Uczelni Pedagogicznych

ks. dr hab. Bogdan **Stańkowski**, prof. AIK

Konferencja Rektorów Uczelni Pedagogicznych (KRUPed) cyklicznie organizuje stacjonarnie lub online spotkania Rektorów, którzy pochylają się nad problemami związanymi głównie z funkcjonowaniem uczelni pedagogicznych. W skład KRUPed wchodzi 7 uczelni (Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, Akademia Pomorska w Słupsku oraz Akademia Ignatianum w Krakowie). We wcześniejszych konferencjach poruszano problemy związane między innymi z ewaluacją dyscyplin naukowych, z oceną okresową pracownika oraz kwestie ekonomiczne uczelni.

W dniach 6–8 czerwca 2022 r. Akademia Ignatianum w Krakowie gościła uczestników konferencji KRUPed, która odbyła się w Hotelu Double Tree Hilton w Krakowie. Tematem głównym spotkania były problemy związane z kształceniem oraz kwalifikacjami nauczycieli szkół szkolnictwa podstawowego i średniego. W konferencji wzięło udział prawie 30 osób, w tym zaproszeni goście spoza AIK: Minister prof. Włodzimierz Bernacki, Sekretarz Stanu, Pełnomocnik Rządu ds. monitorowania wdrażania reformy Szkolnictwa Wyższego i Nauki; prof. Marcin Pałys, Przewodniczący Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego; Rektor APS dr hab. Barbara Marcinkowska, prof. APS, Przewodnicząca KRUPed; Rektor UHP w Częstochowie prof. Anna Wypych-Gawrońska, Zastępca Przewodniczącej KRUPed; Rektor UWM prof. Jerzy Przyborowski; Rektor UP w Krakowie prof. Piotr Borek; Prorektor ds. Studiów UPH w Siedlcach prof. Barbara Biesiada-Drzazga; dr Paulina Szmieleńska-Pietraszek, Kierownik Biura ds. Kształcenia Akademii Pomorskiej w Słupsku oraz prorektorzy w/w uczelni i osoby oddelegowane reprezentujące swoje uczelnie. Akademię Ignatianum w Krakowie reprezentował Ksiądz Rektor prof. dr hab. Józef Bremer SJ, Dziekan Wydziału Filozoficznego AIK ks. dr hab. Tomasz Homa SJ,

prof. AIK; prorektorzy: dr hab. Monika Stankiewicz-Kopeć, prof. AIK, dr hab. Artur Wołek, prof. AIK, ks. dr hab. Bogdan Stańkowski, prof. AIK; ks. dr hab. Andrzej Sarnacki, prof. AIK; Kanclerz mgr inż. Sylwia Momot-Luzara; Dziekan Wydziału Pedagogicznego ks. dr hab. Krzysztof Biel SJ; Prodziekan dr hab. Anna Królikowska, prof. AIK; Dyrektor Instytutu Nauk o Wychowaniu dr hab. Beata Topij-Stempińska, prof. AIK; dr hab. Barbara Surma, prof. AIK; dr Ewa Miśkowiec. W konferencji w formie zdalnej uczestniczyła prof. Małgorzata Sekułowicz, Kierownik Zakładu Nauk Społecznych Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu oraz prof. Justyna Kuształ, Ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Konferencja KRUPed rozpoczęła się 6 czerwca uroczystą kolacją. Otwarcia posiedzenia 7 czerwca dokonał ks. prof. dr hab. Józef Bremer SJ, Rektor AIK oraz Rektor Barbara Marcinkowska, Przewodnicząca KRUPed. W pierwszej sesji głos zabrał gość specjalny Minister Włodzimierz Bernacki poruszając kwestię aktów prawnych związanych z kształceniem i kwalifikacjami wymaganymi od nauczycieli. W drugiej sesji swoje wystąpienie zaprezentowali prof. Marcin Pałys oraz prof. Małgorzata Sekułowicz, którzy skupili się na temacie: status pedagogiki jako kierunku kształcenia.

Spotkanie w ramach Konferencji Rektorów Uczelni Pedagogicznych; fot. Archiwum AIK

Powyższe wystąpienia panelistów były przyczynkiem do dalszej dyskusji, formułowania nowych pytań i wypowiedzi ze strony uczestników obrad.

Dla naszych gości przygotowaliśmy również atrakcje turystyczne: zwiedzanie Klasztoru i Biblioteki Ojców Karmelitów przy ul. Karmelickiej w Krakowie. Uczestnicy mogli zobaczyć inkunabuły, rękopisy, starodruki z okresu od XIV wieku przechowywane w zbiorach biblioteki. Wielkim zainteresowaniem zwiedzających cieszyły się antyfonarze, graduały, inkunabuły, kroniki z XIV-XVI wieku. Nie zabrakło także przejażdżki statkiem po Wiśle okraszanej komentarzami naszego wykładowcy dr. Pawła Nowakowskiego. Dzień zakończył się uroczystą kolacją, na której ks. prof. dr hab. Józef Bremer SJ, Rektor AIK podziękował uczestnikom za udział w konferencji, a organizatorom za przygotowanie wydarzenia.

Drugi dzień obrad uczestnicy rozpoczęli od zwiedzania Akademii Ignatianum w Krakowie. Swym kunsztem przewodnika wykazała się Prorektor dr hab. Monika Stankiewicz-Kopeć, prof. AIK, która z pasją ukazała gościom historię AIK oraz oprowadziła uczestników po najważniejszych obiektach naszej Uczelni (Rektorat, aula, sale wykładowe, biura). Natomiast brat Roman Dolny, Dyrektor Biblioteki AIK zaprezentował gościom bibliotekę oraz przedstawił jej zasoby.

Sejsej III 8 czerwca prowadziła Dyrektor Instytutu Nauk o Wychowaniu dr hab. Beata Topij-Stempińska, prof. AIK wraz z prof. Justyną Kusztal. Prelegentki skupiły się na konsekwencjach zmian legislacyjnych w kwestii kształcenia pedagogów w szkołach wyższych. Całość dwudniowych obrad

koordynował Prorektor ks. dr hab. Bogdan Stańkowski, prof. AIK.

Wydarzenie zakończyło się podsumowaniami, wnioskami, które zostaną przekazane Ministerstwu Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Zapadły konkretne decyzje i ustalono plan dalszych działań, które będą miały swoją kontynuację jesienią 2022 r. We wspomnianych podsumowaniach wybrzmiały kwestie, które staną się przedmiotem dalszych analiz i opracowań ze strony KRUPed.

Obrady zakończył Prorektor ks. dr hab. Bogdan Stańkowski, prof. AIK dziękując uczestnikom i zespołowi pracowników Wydziału Pedagogicznego z Księdzem dr. Krzysztofem Bielem SJ na czele za przygotowanie merytoryczne, organizacyjne i techniczne obrad. Szczególne podziękowania za nieoceniony wkład w przygotowanie konferencji zostały zaadresowane do: Prodziekan dr hab. Anny Królikowskiej, prof. AIK, Dyrektor Instytutu Nauk o Wychowaniu dr hab. Beaty Topij-Stempińskiej, prof. AIK oraz do Kierownik Dziekanatu Wydziału Pedagogicznego Anny Góry i Gabrieli Słotwińskiej Starszej specjalistki ds. administracyjnych.

KRUPed
KONFERENCJA REKTORÓW
UCZELNI PEDAGOGICZNYCH

Fot. www.aps.edu.pl

EduHub – innowacyjny pomysł na pomoc młodym uchodźcom z Ukrainy

dr hab. Artur **Wołek**, prof. AIK – Kierownik Katedry Polityki Publicznej i Administracji AIK
mgr Joanna **Warecka** – Koordynator EduHubów

EduHub to miejsce, gdzie młodzi uchodźcy z Ukrainy mogli uczestniczyć w zdalnych zajęciach swoich macierzystych szkół i otrzymać dodatkowe wsparcie edukacyjne i psychologiczne.

Gdy w naszym kraju pojawiły się setki tysięcy uchodźców wojennych z Ukrainy, Centrum Badańczo-Rozwojowego Innowacji Społecznych Akademii Ignatianum w Krakowie (CBRIS AIK), akurat kończyło czwarty z kolei projekt wsparcia migrantów, głównie ukraińskich. Projekty CBRIS AIK poświęcone były rozwijaniu kompetencji podstawowych u migrantów, więc z marszu udało się rozszerzyć działania na uchodźców. W szczególności skupiliśmy się na umiejętnościach językowych – po miesiącu prowadziliśmy już zajęcia dla pięciu sporych grup z języka polskiego, w tym również kurs zdalny. Przy okazji, pracując z dorosłymi migrantami i uchodźcami, zrozumieliśmy jak bardzo ich dzieci także potrzebują wsparcia edukacyjnego i tak narodził się pomysł na EduHuby.

Pierwsza idea była prosta: przestrzeń, w rodzaju świetlicy, gdzie młodzi uchodźcy mogą przyjść

i spokojnie uczestniczyć w nauczaniu zdalnym zorganizowanym przez ich macierzyste szkoły, a przy okazji pouczyć się języka polskiego, czy podszlifować angielski, porozmawiać z psychologiem.

Dzięki współpracy ze stowarzyszeniem Aspire, które skupia wiodące korporacje międzynarodowe obecne w Krakowie, mogliśmy ten prosty pomysł rozwinąć. Korporacje na potrzeby EduHubu użyły swojej przestrzeni biurowej wyposażonej w komputery z szybkim dostępem do internetu, sponsorowały drugie śniadanie i obiad dla uczestników zajęć, zachęcały swoich pracowników do wolontariatu pracowniczego. Fundacja Ignatianum zapewniała program edukacyjny i obsługę techniczną EduHubu.

W maju ruszył pierwszy Hub w biurowcu AON na Zabłociu, w którym prawie trzydziestu nastolatków z Ukrainy przez pięć dni w tygodniu miało

Polski 4UA - Centrum Edukacji i Integracji

mgr Tomasz **Konturek** – Prezes Zarządu Fundacji Ignatianum

Wśród inicjatyw podejmowanych przez społeczność Akademii Ignatianum w Krakowie na rzecz uchodźców z Ukrainy, którzy przybyli do Polski po wybuchu wojny, był również uruchomiony w lipcu i sierpniu br. punkt pomocy uchodźcom - Polski 4UA - Centrum Edukacji i Integracji. Jednostka powstała z inicjatywy Centrum Handlowego Bonarka, we współpracy Fundacji Ignatianum oraz Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Główne działania punktu koncentrowały się na bezpłatnej nauce stacjonarnej lub online języka polskiego osób dorosłych, szczególnie kobiet, pomocy w sprawach bieżących oraz wsparcia psychologicznego i doradztwa zawodowego. Można było również uczestniczyć w spotkaniach „polish speaking club” oraz „migrants integrations meeting”. Zainteresowanie ofertą było bardzo duże, czasami wykraczające poza nasze możliwości, ale cieszymy się, że także w ten sposób mogliśmy pomóc uchodźcom z Ukrainy.

Polski 4UA w Centrum Handlowym Bonarka.
fot. Fundacja Ignatianum

zapewniony atrakcyjny program edukacyjny. Okazało się bowiem, że większość szkół ukraińskich zakończyła zdalne nauczanie w ostatnim tygodniu maja i nasi podopieczni potrzebują prawie trzydziestu godzin zajęć tygodniowo. Lekcje języka polskiego i angielskiego odbywały się kilka razy w tygodniu, a pozostały czas wypełniały zajęcia warsztatowe, które pozwalały kształcić kompetencje podstawowe i rozwijająco spędzić czas. Odbywały się także warsztaty: fotograficzne, teatralne, taneczne, aktorskie; zajęcia: z języka hiszpańskiego, z historii muzyki, wiedzy o kulturze różnych krajów Europy, a nawet okazało się, że możemy młodych ludzi nauczyć czegoś o mediach społecznościowych. Przynajmniej raz w tygodniu uczestnicy Hubu spotykali się z rosyjsko- i ukraińskojęzycznym psychologiem, mieli też możliwość udziału w zajęciach z arteterapii.

Wszystkie te zajęcia prowadzone były przez wolontariuszy, w tym absolwentów naszej Uczelni i naszych wcześniejszych programów – Ukraińców, którzy na tyle już okrzepli w Polsce i polszczyźnie, że chcieli i potrafili pomagać innym. Wspierała nas mocno podgórska prywatna Szkoła Podstawowa Logos, której nauczyciele kilka razy w tygodniu prowadzili zajęcia w EduHubie. Mieliśmy też na trzy miesiące wolontariuszkę z Uniwersytetu Paris 12 Val de Marne, która specjalizowała się w ekonomii pomocy rozwojowej, ale także prowadziła lekcje języka angielskiego i francuskiego. Nasz EduHub odwiedzili też japońscy wolontariusze z Nippon Foundation, którzy przyjeżdżają do Polski pomagać uchodźcom z Ukrainy. Wizytowali nas również uczniowie ze szkoły St. Louis University High School z Missouri, będący na wymianie w jezuickim liceum KOSTKA w Krakowie.

Zajęcia prowadzone są przez wolontariuszy, w tym absolwentów naszej Uczelni i naszych wcześniejszych programów – Ukraińców; fot. Archwium „EduHub”

Dzięki wolontariuszom mogliśmy proponować w EduHubie bardzo różnorodny i wciągający program, ale istnienie Hubu było możliwe dzięki pełnoetatowej pracy wykwalifikowanych edukatorek, doświadczonych w pracy z migrantami w czasie wcześniejszych projektów CBRIS AIK. Na stałe przynajmniej jedna osoba w Hubie koordynowała pracę wolontariuszy i prowadziła zajęcia z języka polskiego i kompetencji podstawowych.

Miarą sukcesu EduHubu w biurówcu AON była przede wszystkim niemal stuprocentowa frekwencja na zajęciach, ale i polecanie naszej inicjatywy kolejnym uczestnikom oraz firmom. W lipcu oraz w sierpniu ruszyły następne EduHuby, tym razem we współpracy z ABB, Alexander Mann Solutions oraz Grand Parade.

Działania EduHubów można śledzić na Facebooku www.facebook.com/aspire.education.hub/

Wykład Profesor Barbary Wheeler - eksperta muzykoterapii

Redakcja „Ignatianum”

W marcu 2022 roku gościliśmy na naszej Uczelni Profesor Barbarę Wheeler - eksperta muzykoterapii, która wygłosiła wykład: *Music Therapy - Music and Human Health: Clinical Practice and Research*.

Serdecznie dziękujemy Organizatorom wydarzenia za przygotowanie spotkania!

Konkurs dyrygencki „La Maestra 2022”

Redakcja „Ignatianum”

Pani Anna Sułkowska-Migoń, prowadząca na naszej Uczelni Akademicki Chór Ignatianum, zwyciężyła w konkursie dyrygenckim dla kobiet „La Maestra 2022” organizowanym przez Filharmonię Paryską oraz Paris Mozart Orchestra. Serdecznie gratulujemy!

Instytut Filozofii przyciąga słuchaczy!

„Akademia Wartości” kolejną inicjatywą promującą filozofię na naszej Uczelni

dr Magdalena **Kozak** – Adiunkt w Katedrze Filozofii Współczesnej AIK

W styczniu 2022 roku Instytut Filozofii Akademii Ignatianum w Krakowie we współpracy z Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką im. H. Kołłątaja w Krakowie uruchomił cykl comiesięcznych wykładów online z filozofii pod nazwą „Akademia Wartości”. Do uczestnictwa w nich zaprosiliśmy głównie nauczycieli i nauczycieli-bibliotekarzy jako pośredników ze szkołami średnimi, ale do grona słuchaczy szybko dołączyli także studenci oraz licealiści.

Celem tej wspólnej inicjatywy jest uwrażliwienie współczesnego człowieka na kwestie wartości humanistycznych poprzez podjęcie problemów natury etycznej, ważnych i aktualnych dla człowieka XXI w. oraz poprzez przybliżenie poglądów wybranych myślicieli z historii filozofii w kontekście ponadczasowych dylematów egzystencjalnych. W poprzednim semestrze nasza inicjatywa objęła jeden wykład wybranego wykładowcy z Instytutu Filozofii AIK w wyznaczony poniedziałek każdego miesiąca, z obszarów tematycznych takich jak: kultura komunikacji, etyka w życiu społecznym, wartości a ekologia, rola dialogu i relacji we współczesnym świecie, rozwój człowieka w horyzoncie wartości, kondycja moralna człowieka w XXI w.: ambicje, zagubienie, poszukiwanie,

tęsknota. Udało się nam zrealizować wszystkie sześć z zaplanowanych wykładów, które wygłosili:

- 17.01. – dr Magdalena Kozak: *Filozofia dialogu i relacji jako filozofia przyszłości*
- 21.02. – ks. dr Jacek Poznański SJ: *Ekologia: ideologia, moda, konieczność?*
- 14.03. – dr Jarosław Kucharski: *Klamstwa codzienne – spojrzenie etyczne*
- 25.04. – mgr Jakub Pruś: *Jak rozpoznawać i oceniać argumenty?*
- 23.05. – dr hab. Piotr Duchliński, prof. AIK: *Transhumanizm – ulepszanie człowieka, fikcja czy rzeczywistość?*
- 6.06. – ks. dr Robert Grzywacz SJ: *Wątki, niebaczny, rozdwojony w sobie człowiek... – O różnych przejawach antropologicznego rozdźwięku między realną a deklarowaną hierarchią wartości.*

Jak rzetelnie myśleć i argumentować? Odpowiedzi na vlogu „Logika codzienna”

mgr Jakub Pruś – Asystent w Katedrze Logiki, Epistemologii i Filozofii Nauki AIK

„Logika codzienna” to kanał na YouTube, który od ponad sześciu lat prowadzony jest przez mgra Jakuba Prusia, a od października 2021 roku służy także do promocji Instytutu Filozofii Akademii Ignatianum w Krakowie. Treści, które tam znajdziecie, to przede wszystkim wskazówki jak rzetelnie myśleć i argumentować oraz analizy różnych argumentów i błędów logicznych.

W ostatnich odcinkach można było zobaczyć również dyskusje prowadzone z innymi wykładowcami filozofii. Dla przykładu w czerwcu i lipcu opublikowano dwa materiały, w których mgr Jakub Pruś dyskutuje z dr. Jarosławem Kucharskim z katedry Etyki Ogólnej i Stosowanej AIK. Spór dotyczył wojen sprawiedliwych, co w obliczu wydarzeń za naszą granicą wydaje się być szczególnie ważne. W materiale można zobaczyć nie tylko samą argumentację za lub przeciwko wojnom sprawiedliwym, ale również dwie bardzo istotne rzeczy, na które wskazuje mgr Jakub Pruś:

Jako Instytutowi zależy nam szczególnie na promocji nie tylko samej filozofii, ale także naszych pracowników, którzy z pasją i pełnym zaangażowaniem włączają się w promocję naszej jednostki naukowej. Dzięki takim inicjatywom jak „Akademia Wartości” mamy szansę dotrzeć do szerszego grona słuchaczy i zainteresować filozofią osoby spoza ścisłej branży naukowej. Szczególnie chcielibyśmy zachęcić do studiowania filozofii młodzież szkół średnich, która co roku staje przed życiowym wyborem odpowiedniego kierunku studiów dla siebie. Dzięki wykładom naszych pracowników chcemy pokazać, że filozofia to sztuka myślenia, a więc także stawiania pytań, szukania odpowiedzi, poddawania w wątpliwość spraw oczywistych i rozstrzygania między różnymi argumentami. Forma comiesięcznych wykładów online – mniej formalna i zobowiązująca niż na uczelni w toku dydaktycznym – może nam posłużyć jako zachęta i reklama dla wszystkich poszukujących sensu w codziennym życiu oraz zmagających się z wyzwaniami prozy życia. Mamy nadzieję, że nauczyciele i bibliotekarze, którzy uczestniczą w comiesięcznych spotkaniach, pomogą nam w kontakcie z młodzieżą zachęcając ją do studiowania w murach Akademii Ignatianum w Krakowie u wykładowców, z którymi mają szansę spotkać się i podyskutować wcześniej, właśnie w ramach „Akademii Wartości”.

Jako Instytut nie stoimy w miejscu i nie czekamy. To my wychodzimy naprzeciw współczesnej

młodzieży, ponieważ mamy świadomość, że promocja naszego grona pedagogicznego jest warunkiem koniecznym do zaprezentowania się młodym pokoleniom od jak najlepszej strony naukowej. Nasi słuchacze w anonimowej ankiecie, wysyłanej online w trakcie każdego wykładu, mają możliwość zaproponowania tematów i problemów, które wydają się im ważne i ciekawe, a które nasi wykładowcy chętnie podejmują w swoich kolejnych prelekcjach w aspekcie filozoficznym. Niebanalne, niesztampowe interpretacje i ujęcia istotnych zagadnień zasugerowanych przez naszych słuchaczy są dla nas nie tylko wyzwaniem naukowym i pedagogicznym, ale także nową inspiracją i mobilizacją do popularyzowania ważnych treści filozoficznych w przystępny sposób. A biorąc pod uwagę liczbę uczestników naszych wykładów w ramach „Akademii Wartości” wahającą się (w zależności od tematu spotkania) między 70 a 120 osób, możemy być zadowoleni z pierwszego, eksperymentalnego semestru naszej nowej inicjatywy. Mamy nadzieję, że po wakacjach będziemy mogli kontynuować naszą współpracę z Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką i z nowymi pomysłami oraz inspiracjami docierać do kolejnych słuchaczy ciekawych filozoficznych dywagacji i wyjaśnień.

Instytut Filozofii
Akademii Ignatianum
w Krakowie

INSTYTUCJA
WOJEWÓDZTWA
MAŁOPOLSKIEGO

MAŁOPOLSKA

Wszystkich wykładowców chętnych do udziału w comiesięcznych wykładach w nowym cyklu „Akademii Wartości”, jak również studentów chętnych do wystąpienia i podyskutowania, prosimy o kontakt z dr Magdaleną Kozak z Instytutu Filozofii AIK pod adresem: [magdalena.kozak@ignatianum.edu.pl](mailto:magdalenakozak@ignatianum.edu.pl)

Serdecznie zachęcamy do kontaktu i do uczestnictwa w nowym cyklu „Akademii Wartości”. Bo filozofia poszerza horyzonty!

▪ po pierwsze, te dyskusje zawierają także równoległą analizę na „meta-poziomie”. W ten sposób, można zobaczyć, że to, co mówimy podczas dyskusji daje się przełożyć na język logiki, na przesłanki i wnioski, które można uporządkować w strukturę logiczną, a potem metodycznie ocenić. Takie analizy pomagają też zobaczyć błędy, które czasem popełniamy w argumentacji (bo chyba wszyscy je popełniamy), a gdy je zobaczycie i nazwiecie, to na pewno łatwiej będzie Wam je dostrzegać w swoich (i cudzych) argumentach;

▪ po drugie, sam sposób przeprowadzania dyskusji – okazuje się, że mając odmienne poglądy na jakiś temat, nawet taki, który wzbudza spore emocje, można rzetelnie dyskutować. Co więcej, tak przeprowadzana dyskusja pokazuje, że dyskutowanie to nie tylko jakiś rodzaj walczenia o to, by mieć rację, ale raczej sposób poznawania świata. Jak inaczej można sprawdzić, czy przekonania, które mamy są spójne i uzasadnione, jak nie przez to, że skonfrontujemy je z innymi przekonaniem? Jeśli przejdą tę próbę, to będziemy mieli większą pewność, że słusznie je przyjmujemy. A jeśli tej konfrontacji nie wytrzymają? Cóż, to będziemy o tyle mądrzejsi, że odrzucimy błędne przekonanie (a może nawet zyskamy nowe, lepsze?).

Zapraszam do obejrzenia tych dyskusji, ale jeszcze bardziej do włączenia się w dyskusję – film przecież ma uczyć samodzielnego, ale i metodycznego myślenia oraz argumentowania. Do „usłyszenia” w komentarzach!

Rakefellerowicze Ignatianum po raz drugi

dr Marek **Liszka** – Katedra Nauk o Języku i Kulturze AIK

„Ktokolwiek potrafi dawać z siebie, jest bogaty”
Erich Fromm

W dzisiejszym świecie jest wiele osób, które potrzebują naszej pomocy czy to finansowej, czy duchowej. Nie od dzisiaj wiadomo, że dzielenie się z innymi przynosi więcej radości niż otrzymywanie pewnych dóbr. Jedną z form niesienia pomocy potrzebującym może być ofiarowanie włosów pacjentom onkologicznym. Dlatego też Instytut Neofilologii Akademii Ignatianum w Krakowie (AIK) zapoczątkował tego typu przedsięwzięcie.

Akcja „Daj włos – zmień los” została zorganizowana w naszej Uczelni już po raz drugi. Pierwszy raz miało to miejsce 16 listopada 2020 roku, a same przygotowania do „pierwszego cięcia” rozpoczęły się już w październiku 2019 roku z inicjatywy

II edycja akcji „Daj włos – zmień los”; fot. Dominika Jankowska

dwóch pracowników Katedry Nauk o Języku i Kulturze Instytutu Neofilologii AIK: dr Agnieszki Cierpich-Kozieł i dr. Marka Liszki. Trwająca pandemia próbowała pokrzyżować plany, lecz dzięki dobrej woli i determinacji darczyńców, udało się ją przeprowadzić z zachowaniem sanitarnych obostrzeń. Tego trudnego zadania podjęło się studio fryzjerskie „Daviness”, mieszczące się przy ul. Rusznikarskiej-Deptak 9a w Krakowie na czele z panem Pawłem Rojkiem.

Druga edycja odbyła się od 8 do 9 marca 2022 r. oraz 11 marca. Trwała aż 3 dni, gdyż po pierwszej akcji napłynęło bardzo dużo zgłoszeń i trzeba było dopasować terminy dla ofiarodawczyń. Jedna z nich przyjechała specjalnie z zagranicy, żeby móc włączyć się w akcję charytatywnie! W tej edycji były to panie (ale włosy może oddać każda osoba, niezależnie od płci czy wieku itp.), studentki i absolwentki filologii angielskiej, pedagogiki i innych kierunków, ale również były to osoby zaprzyjaźnione z Akademią Ignatianum w Krakowie, jak też osoby zupełnie postronne, które obserwują media

Święto Uczelni

Redakcja „Ignatium”

11 marca 2022 roku, w Roku Ignacjańskim upamiętniającym 500. rocznicę nawrócenia i 400. rocznicę kanonizacji św. Ignacego Loyoli oraz w roku obchodów 90-lecia istnienia Uczelni (1932–2022), obchodziliśmy Święto Uczelni. Wydarzenie rozpoczęło się uroczystą Eucharystią pod przewodnictwem Jego Ekscelencji Ks. Arcybiskupa Marka Jędraszewskiego, Metropolity Krakowskiego w Bazylice Najświętszego Serca Pana Jezusa w Krakowie. Dalsza część spotkania odbyła się w Auli Wielkiej im. ks. Grzegorza Piramowicza SJ.

Zebranych powitał ówczesny Rektor Akademii Ignatianum, JM ks. prof. dr hab. Józef Bremer SJ, który przedstawił najważniejsze działania podejmowane obecnie przez Uczelnię. Podczas Święta Akademii

społecznościowe AIK. Zatem siła Internetu dzisiaj jest nieoceniona.

Jednym z benefitów tejże edycji była możliwość wzięcia udziału w darmowej sesji zdjęciowej, którą zaoferowała pani Dominika Jankowska, studentka filologii angielskiej. Zajmuje się ona już 10 lat profesjonalnym przygotowaniem portretów

zdjęciowych. A jej dzieła można obserwować na profilu instagramowym: www.instagram.com/dominikajankovska_photo/.

Podczas ścinania włosów pani Dominika była obecna w salonie fryzjerskim i uwieczniła całe przedsięwzięcie, za co należą się jej niezliczone podziękowania!

Dlaczego oddawać swoje włosy?

Na pierwszy rzut oka sprawa wydaje się (nie)oczywista. Przed pandemią koszt zakupu peruki z naturalnych włosów oscylował wokół kwoty 4000 zł. Dziś ta suma na pewno jest znacznie większa. Pacjent, zakwalifikowany do refundacji kosztów zakupu peruki przez NFZ, otrzymał dofinansowanie

250 zł. Dla niektórych chorych jest to kwota zaporowa. Dlatego z pomocą przychodzi warszawska Fundacja Rak'n'Roll, która zajmuje się pozyskaniem, a następnie przekazywaniem włosów do utkania peruk (www.raknroll.pl/dajwlos/).

Sześć złotych zasad

Jeśli chcemy oddać włosy musimy pamiętać o kilku zasadach tzw. dobrego cięcia. Fundacja na swojej stronie internetowej wyróżnia 5 głównych zasad, które można jeszcze rozszerzyć o jedną – wręcz najważniejszą:

1. Włosy mogą oddawać zarówno panie, jak i panowie, osoby młode (również dzieci) i osoby starsze – każdy włosy jest dobry.
2. Włosy mogą być farbowane, ale nie rozjaśniane.
3. Długość włosów to min. 25 cm.
4. Przed cięciem włosy muszą być umyte bez nakładania odżywkii.
5. Należy ścinać suche włosy.
6. Na końcu włosy trzeba spleść w warkocze.

Oczywiście, jeśli skorzystamy z profesjonalnego studia fryzjerskiego, które jest stowarzyszone z Fundacją Rak'n'Roll, nie musimy się martwić o punkty 3, 4, 5 i 6. Wszystko załatwią profesjonalści, którzy na co dzień również ścinają włosy, aby następnie przekazać je do warszawskiej fundacji. Trzeba też pamiętać, aby pobrać oświadczenie ze strony Fundacji, w którym potwierdzimy bezpłatne przekazanie włosów (daj-wlos.pl/). Dzięki temu otrzymamy imienne podziękowanie ze strony

Fundacji za nasz cenny dar. Dane osobowe są zakodowane w postaci kodu QR, więc nie musimy się martwić, że dostaną się w niepowołane ręce.

Podziękowania należą się również pani profesor Monice Stankiewicz-Kopeć, Prorektor ds. Studenckich AIK, dzięki której możliwe było pozyskanie środków na pokrycie części usług fryzjerskich. W tym momencie, aby oddać włosy, trzeba uiścić opłatę w każdym z zaprzyjaźnionych salonów Fundacji. Część kosztów pokryło studio „Daviness”, za co również należą się gorące podziękowania.

Należy także nadmienić, że działalność na rzecz osób przechodzących chemioterapię, w postaci ofiarowania włosów została umieszczona w Raportie Odpowiedzialności Społecznej Akademii Ignatianum w Krakowie w kategorii „Współpraca z otoczeniem społecznym, upowszechnianie wiedzy i wartości”. Na tym nie kończy się nasze działanie. W chwili obecnej przygotowujemy się do III edycji przekazywania włosów w naszej Uczelni. Osoby chętne proszone są o kontakt mailowy pod adresami: agnieszka.cierpich@ignatianum.edu.pl lub marek.liszka@ignatianum.edu.pl.

Pamiętajmy, że dobro wraca!

Ignatianum w Krakowie uhonorowane zostały osoby zasłużone dla Prowincji Polski Południowej Towarzystwa Jezusowego oraz dla Akademii Ignatianum w Krakowie. Wszystkim serdecznie gratulujemy!

Na zakończenie uroczystości zgromadzeni wysłuchali wykładu „Czy pedagogika ignacjańska jest nadal aktualna i czym ona właściwie jest?”, Ojca Jacquesa Servais SJ Rektora Casa Balthasar w Rzymie. Oprawę muzyczną uroczystości zapewnił Akademicki Chór Ignatianum.

Uroczystość wręczenia Nagrody im. ks. Stanisława Musiała SJ

Klub Chrześcijan i Żydów „Przymierze”

4 marca 2022 r. w Urzędzie Miasta Krakowa została wręczona Nagroda im. Księdza Stanisława Musiała, przyznawana osobom zasłużonym dla dialogu chrześcijańsko- i polsko-żydowskiego. Za twórczość nagrodzona została socjolożka, członkini Centrum Badań nad Zagładą Żydów Karolina Panz, a za działalność społeczną – przewodniczka i edukatorka Wioleta Szczepocka.

Karolina Panz od kilkunastu lat zajmuje się pracą badawczą dotyczącą losów żydowskich obywateli Polski. Pisze m.in. o historii Zagłady Żydów z małopolskich miejscowości, przybliżając szczegółowo losy konkretnych osób, przywracając pamięć o nich, pieczołowicie rekonstruuje ich życia z okrucichów dostępnych danych.

Wioleta Szczepocka jest przewodniczką, edukatorką, zaangażowaną w działalność charytatywną i w przełamywanie stereotypów w relacjach polsko-żydowskich. Od lat organizuje na szeroką skalę pomoc humanitarną dla ponad 200 polskich Żydów na Białorusi, będąc dla nich często jedynym wsparciem.

Nagrodę ustanowił Klub Chrześcijan i Żydów „Przymierze”. Jej fundatorami są Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prezydent Miasta Krakowa i Gmina Wyznaniowa Żydowska w Krakowie.

Wyboru laureatów dokonuje Kapituła, której przewodniczy Rektor UJ. **Nagroda jest przyznawana w dwóch kategoriach:** za twórczość promującą ducha dialogu i współpracy chrześcijańsko-żydowskiej i polsko-żydowskiej oraz za podejmowanie inicjatyw społecznych na rzecz pojednania.

Patron Nagrody, ks. Stanisław Musiał SJ (1938–2004), był wytrwałym rzecznikiem dialogu chrześcijańsko-żydowskiego, konsekwentnie krytykował wszelkie przejawy antysemityzmu i ksenofobii, za co uhonorowano go m.in. Nagrodą im. Jana Karłowicza i Poli Nireńskiej. Od 1981 roku był redaktorem „Tygodnika Powszechnego”, a w latach 1990–1991 zastępcą redaktora naczelnego. Publikował także m.in. w „Gazecie Wyborczej”, „Wprost”, „Polin” i „Midraszu”. Ks. Musiał był autorem ważnej książki piętnującej grzech antysemityzmu pt. „Czarne jest czarne”. Po jego śmierci, z inicjatywy krakowskiej społeczności żydowskiej, na cmentarzu żydowskim w Krakowie przy ul. Miodowej odsłonięto tablicę poświęconą jego pamięci.

Nagroda im. ks. Stanisława Musiała SJ; fot. ks. Michał Maciejny SJ

Z lewej: za twórczość nagrodzona została socjolożka, członkini Centrum Badań nad Zagładą Żydów Karolina Panz. Z prawej: za działalność społeczną nagrodzona została przewodniczka i edukatorka Wioleta Szczepocka; fot. Redakcja „Ignatianum”

90-LECIE

AKADEMII IGNATIANUM
W KRAKOWIE

AKADEMIA IGNATIANUM W KRAKOWIE
WWW.IGNATIANUM.EDU.PL